NOVEMBER 2022

MILANG

Treffneri Gümnaasiumi koolileht aastast 1926

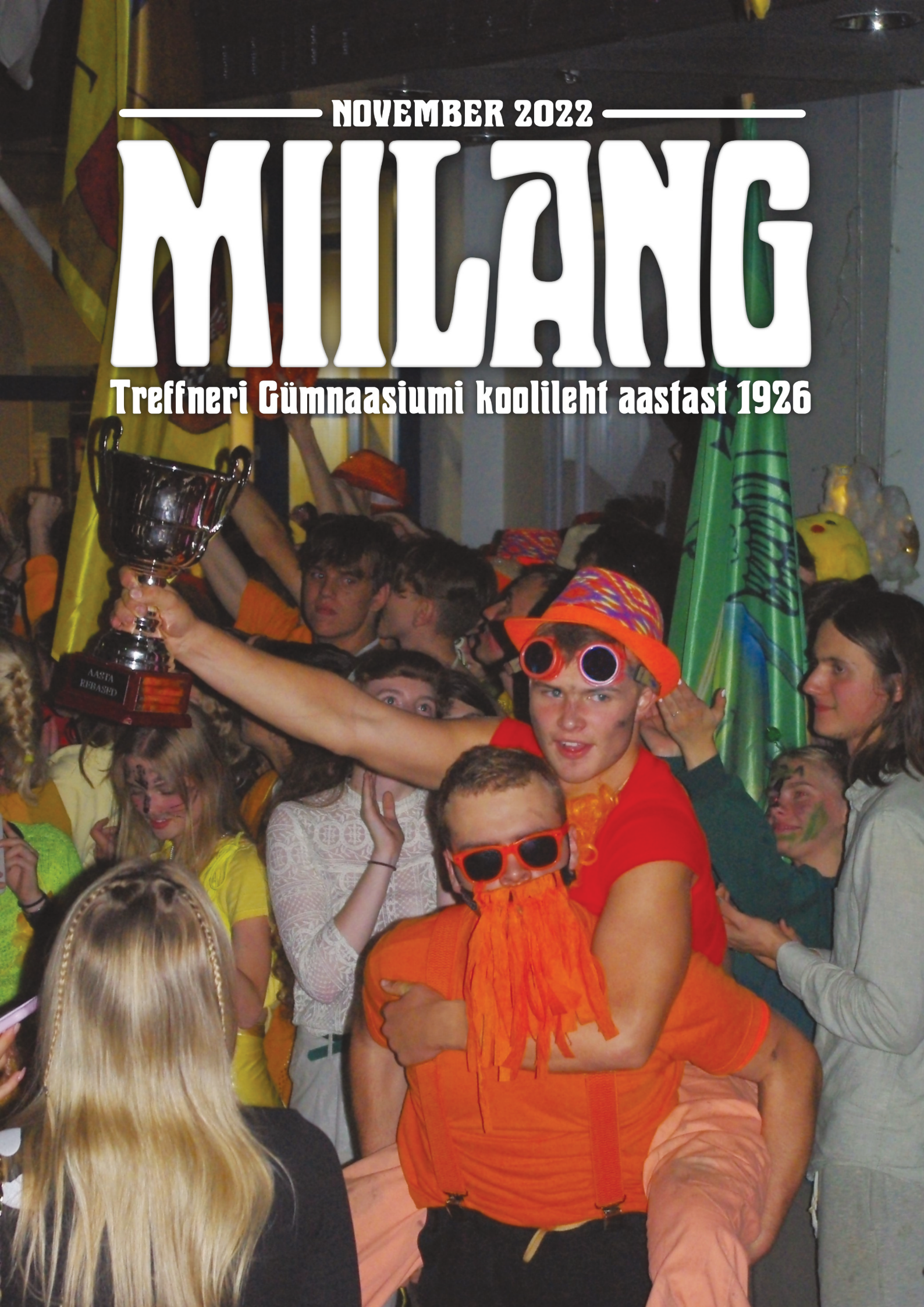

JUHTKIRI

MINU AEG ON KA OLULINE!

SIRELI SILDNIK

Kas olete tundnud, et aeg liigub sel aastal kuidagi eriti kiiresti? Te pole ainsad, sest nende kahe koolikuu jooksul olen jõllitanud iga nädala alguses oma märkmikulehti ja mõelnud: „Kuidas ma küll jõuan?“. Sekund hiljem on nädal möödas, suurem osa koormast kergendatud, kuid järsku peatuvad mu silmad juba järgmise nädala sissekandel, kus ülesannete kuhi on eelmise nädalaga võrreldes kolmekordistunud. Isegi õpetajad tunevad, et nad on ajahätta jäämas ja tavapärane 24-tunnine ööpäev võiks olla 48-tunnine.

Me kõik jookseme ajaga võidu, mitte kunagi temast ees või kõrval. Iga kord see sama tunne, nagu jookseks esimest korda kehalises kasvatuses 2,1 kilomeetrit. Sellest hoolimata aeg ei oota Sind nagu isiklik autojuht, vaid väljub plaanikohaselt nagu lennuk, rong või buss. Finišijooneks on see viimane arvestus, mis tundub sama hirmus kui esimene. Vahe on selles, et jõuvarud on juba raugemas ja uus periood ootab ukse taga ega tõota tulla lihtsam.

Kallid lugejad, just praegu on teie käte vahel Miilang - palun seistage hetkeks ja võtke aega, et vaadata tagasi sündmuste rohkele sügisele Treffneris. Hingake, lugege, mõelge, jälgige enda ümber toimuvat ja võib-olla avaneb teile ühelt leheküljelt uus vaatenurk, mis toob hingerahu!

TOIMETUS
Anette Ama
Ats-Artur Ploomipuu
Eliise Kolsar
Helen Loot
Iris Tõnismaa
Juhan Martten Kull
Kädi Rõõmus
Madli Maran
Magnus Puija
Marta Näripä
Miia Isabel Anipai
Natalie Uuemaa
Sireli Sildnik
Triinu Aru
Tuuli Kärt Tammaru

KÜLJENDUS
Markus Kaur
Jaan Artur Viirsalu
Kädi Rõõmus
Maia Serv

JUHENDAJA
Age Salo

FOTOGRAAFID
Tuuli Kärt Tammaru
Triinu Aru
Mete Otstavel
Heidi Tõnisson
Miia Isabel Anipai
Minna Gielen
Kädi Rõõmus
Elenor Tõrva
Heidi Tõnnisson

KEELETOIMETUS
Andra Tuurmaa
Anette Ama
Ats-Artur Ploomipuu
Jaan Artur Viirsalu
Karin Pärtelpoeg
Markus Kaur
Marta Näripä
Sireli Sildnik
Triinu Aru

PEATOIMETAJAD
Sireli Sildnik
Iris Tõnismaa

HUGO KIIDAB
välja puhanud õpilasi, õpetajaid ja kooli töötajaid.

MAURUS LAIDAB
e-õppepäevast kõrvalehiilinud õpilasi.

ÕNNITLEME!

07.10 Tiina Pluum
16.10 Priidu Beier
19.10 Margit Augla
19.10 Eha Paabo
24.10 Heivo Kikkatalo
04.11 Joana Jõgela
12.11 Aive Roots
17.11 Ljubov Titova
26.11 Monika Piirimäe

UUS KURSUS TREFFNERIS – ENESEHOOLIVUS

KAREN VIIRA JA HELEN LOOT

Septembri alguses avastasid kõik kümnendikud, et kolmapäeviti viienda tunni ajal on neil tunniplaanis tund, mis kannab nime enesehoolivus. Novembriks on rebased ilmselt juba aru saanud, mida see endast kujutab ning sellest enda arvamusegi kujundanud, kuid nüüd ülejäänud kooliperele – millise kursusega on tegu ning milleks see loodi?

Enesehoolivuse kursusel käivad kordamööda rääkimas koolipsühholoog, õpilasnõustaja ning kooliõde. Juba on käsitletud elulisi probleeme alates suhete hoidmisest lähisuhtevägivalla ning identiteedini. Kuid siiski – milleks ühele treffneristile see kõik?

Sellele küsimusele vastab meie õpilasnõustaja Madli Nuut: „Enesehoolivuse kursus sai loodud mõttega toetada 2020. aastatel oluliseks kujunenud pädevusi. Kuidas selles pöörases maailmas, kus üks kriis ajab teist taga, ning üha kasvavas infoküllluses tagada enda emotsionaalne heaolu. Oleme vahest väsinud ja kurnatud ning kes meist näiteks ei oleks haiget saanud mõne sõna tõttu või kaaslase käitumise pärast? See võib muuta meie enesetunde halvaks ning panna meid tundma mitte piisavana. Enesehoolivus aitab rasketel hetkedel jääda tasakaalukaks ja vajadusel end innustada kritiseerimise asemel. Koheldes iseennast nagu kohtleksime enda sõpra, oleme vastupidavamad, paindlikumad ja õnnelikumad inimesed.

Enesehoolivuse ja teadveloleku (inglise keeles *mindfulness*) kursused on terves maailmas üha populaarsemaks muutunud ja annavad vajalike oskustepagasi igas vanuses inimestele. Mida nooremalt inimesed sellise mõtteviisiga tutvust teevad, seda parem. Noore inimese aju on vastuvõtlikum ja paindlikum uuele informatsioonile ning uue mõtteviisi igapäevaellu toomine sedavõrd lihtsam."

Treffneristide enda arvamused kursusest aga lahknevad. Üsnagi paljud vastanutest arvasid, et see on oluline ning huvitav, läbiviijad toredad ja kursusel tuuakse välja olulisi aspekte. Õpilastele meeldis selle vabam vorm ning võimalus end avada ja oma arvamust avaldada (üks vastanutest nentis isegi, et tund meenutab veidi psühholoogi visiiti!). Vastupidiselt toodi sageli aga välja, et kursus on hoopiski igav, mõttetu, aeglane ning teemadest juba teatakse või oldi nende valikus üllatunud. Märgiti, et tund oleks meeldivam, kui õpilasi rohkem kaasataks, teemasid põnevamalt esitataks, näiteid toodaks, ning kui see ei toimuks viimase tunni ajal, kui väsimus juba ligi tikub.

Taustapilt: Emma Maria Larm

MIILANG KÜSIB, REBANE VASTAB

SIRELI SILDNIK
IRIS TÕNISMAA

KRISTI PIHLAK, A22

Kust kandist tuled?

Tulen Tallinnast.

Mis on Treffneri ja Sinu põhikooli erinevused?

Treffneri vetsudes on roheline seep, aga põhikoolis oli kollane. Treffi toatemperatuur on paar kraadi jahedam ning uus klass on täpselt 2 korda suurem ja selle võrra 2 korda nunnum.

Kõige meeldejäävam mälestus koos oma uue klassiga?

Väga *basic* vastus, aga rebaste ristimine. Eriti erksalt on meeles latikas ning muidugi võitja väljakuulutamine. Pigem just see armas kallistushetk klassiga peale võitjaklassi välja kuulutamist. Isegi kui me ei võitnud, oleme kogemuse võrra rikkamad ja lähedasemad. Aga tegelikult iga argipäev A22-ga on meeldejääv mälestus.

Mis Sa teeksid, kui kohtuksid Hugo Treffneri vaimuga?

Kummardaksin alandlikult, pakuksin talle Pealinna kooki ja küsiksin, kas ta haldab Treffipihti.

Nimeta midagi, mida keegi ei tea või ei usu Sinu kohta?

Mul on loomulikud lokid, tegemist pole *perm*'i ega parukaga. Tihti aetakse mu juuksed segamini ka pruunide kiirnuudlitega.

Nimeta toit, milleta Sa ei saa elada?

Treffi koolitoit, sest selles on täpselt õige kogus kiudaineid.

Ootused *versus* reaalsus – esimene arvestus?

Ootused olid, et arvestused on lihtsamad. Reaalsus oli, et on raskemad. Mul oli mata arvestus MA1, mis minu kui reaalika jaoks peaks pigem olema nagu MinuArmastus1, aga 90 minutit möödus oodatust kiiremini. Lahendasin ruutvõrrandit tiba liiga kaua, asendusvõtte asemel kasutasin vist masendusvõtet. Aga pole hullu, elu läheb edasi.

Millega tegeled väljaspool kooli?

Kiirkõnnin mööda Tartut ja eksin suht tihti ära. Arvutan iga võimaliku asja absoluutset piirviga ja eeskujuliku A22 õpilasena krõmpsutan Milka šokolaadi. Lisaks nunnutan oma koeri ja tegelen koerte *agility*'ga. Veerandi kohaga *gymrat* olen ka.

Kus asub õpetajate kohviruum?

See asub seal, kus asub õpetajate tuba, ja õpetajate tuba on kuskil Treffis kuskil korrusel kuskil toas.

Kui Sa oleksid loom, mis loom Sa oleksid?

Oleksin veesiga ehk kapibaara, sest me oleme välimuselt äravahetamiseni sarnased ja meil on suhteliselt samad eluviisid (mõlemad sööme öösiti ning oleme sotsiaalsed).

Mis juhtub aastal 2050?

Aastal 2050 olen ma 44-aastane ja loodetavasti on mul siis Treffner lõpetatud. Selleks ajaks on ilmselt koolivetsudes nagid üleval ning Treffner on endiselt Eesti parim gümnaasium.

Millisest õpetajast oli Sul kindel ettekujutus, aga ta osutus hoopis teistsuguseks?

Hildebrandt on oodatust naljakam.

Kui palju teadsid Treffnerist enne, kui siia tulid?

Pigem palju, *stalkisin* klassi *instasid*.

Mille poolest on sinu klass eriline?

Meil on äärmusest äärmuseni inimesi ehk klassis on esindatud mitmeid erinevaid valdkondi, aga nagu füüsika õpetaja Agnes

MATI MANSBERG, B22

Kust koolist tuled?

Varasemalt käisin Johannes Voldemar Veski nimelises Maarja-Magdaleena põhikoolis.

Mis on Treffneri ja Sinu põhikooli erinevused?

Ma kindlasti pole harjunud sellega, et korraga käib nii palju õpilasi ühes koolis, sest põhikoolis oli kooli peale kokku umbes 70 õpilast. Kooli tempo on ka täiesti erinev, pigem kiirem, kuid olen sellega enamjaolt juba praeguseks harjunud.

Kõige meeldejäävam mälestus koos oma uue klassiga?

Kõige loogilisem ja ainuõige vastus on rebaste ristimine. See päev jääb kindlasti terveks eluks meelde. Eriti tantsuaeg, nii see aeg, kui laval tantsisime, kui ka enne esinemist üksteise ergutamine. Isegi kui õhtused tantsukava harjutamised viisid meie kannatuse piiri peale, tekitades vahetevahel ka vaidlusi, siis tundsin, et enne esinemist olime kõik lähedasemateks saanud. Üleüldiselt ütleksin, et oleme üks kokkuhoidvamaid klasse meie lennus.

Kas jäite oma tantsukavaga rahule?

Kindlasti jäime, isegi kui kõik ei läinud plaanipäraselt. Totaalselt untsu muidugi ei läinud, mõned osad jäid hiljaks ja mõned inimesed ei osanud õigel ajal lavale tulla, aga see käib ilmselt esinemisega kaasas.

Nimeta midagi, mida keegi ei tea või ei usu Sinu kohta?

Mul oli viiendas klassis lilla kukehari. Mingi hetk lasin juuksed isegi siniseks värvida.

Millega tegeled väljaspool kooli?

Kuna ma elan linnast väljas, siis suur osa õhtust on see, kui ma ootan

kojuminekut või sõidan koju. Muidu mängin kooli kõrvalt jalgpalli ning üleüldse tegelen spordiga.

Mis Sa teeksid, kui kohtuksid Hugo Treffneri vaimuga?

Teeksin temaga koos pildi, et mind ei peetaks segaseks.

Ootused *versus* reaalsus – esimene arvestus?

Ma valmistusin kõige hullemaks, seega reaalsuses ei olnud asi nii karm kui eeldasin. Ilmselt kõige rohkem hirmutas mind töö maht: see, kui palju võib ühes töös küsida.

Kus asub õpetajate kohviruum?

Äkki petangisaali juures.

Kui Sa oleksid loom, mis loom Sa oleksid?

Ma oleksin kass, sest kassid saavad päev otsa lamada päikese käes.

Mis juhtub aastal 2050?

Ma saan aastal 2050 Eesti noorimaks presidendiks ning teen Hugo Treffnerist üle-eestilise gümnaasiumi.

Kui palju teadsid Treffnerist enne, kui siia tulid?

Kui aus olla, siis tulin siia kooli ettevalmistamata ehk mul ei olnud väga suuri teadmisi Treffnerist. Suurem osa informatsiooni tuli tuttavatelt, kes siin koolis hetkel käivad.

Milline on Sinu klass, 10.b?

Meie klass on parim klass meie lennus ja kui me poleks lippu ebaausa võttega ära kaotanud, oleksime ristimise võitnud.

MIA MERILI LAISAAR, C22

Kust koolist tulete?

Mia: Tulen Tartu Tamme koolist.

Kirke: Tulen Põlva koolist.

KIRKE KAROLIN TARK, C22

Mis on Treffneri ja teie põhikoolide erinevused?

Mia: Tunnid on pikemad, koormust on rohkem, kokkuhoidvam klass. Koolimaja välimus on rohkem minu maitse kui põhikooli hoone.

Kirke: Põhikool, kus käisin, koosnes kolmest hoonest, seega seal oli kokku umbes 900 õpilast. Siin on tunduvalt vähem, mis teeb sellest vaiksema koha. Õpetajad tahavad õpilasi õpetada ning on ülitoetavad, kui millestki aru ei saa.

Kõige meeldejäävam mälestus koos oma uue klassiga?

Mia: Ilmselt siis, kui ristimisel pidime vande andma. See oli linna-

jooksu lõpppunkt, mis jättis sügava mulje ning tekitas kergendust, et me lõpuks olemegi treffneristid.

Kirke: Mulle tuleb kohe meelde see, kuidas me Raekoja platsil 10.b klassiga võidu karjusime ja lõpuks nende klassijuhataja ütles, et me võitsime.

Mis te teeksite, kui kohtuksite Hugo Treffneri vaimuga?

Mia: Küsiksin, kas Uve Saar on taassündinud Hugo Treffner.

Kirke: Küsiksin, kas käik Treffnerist Jaani kirikusse on olemas ja kus see asub.

Nimetage midagi, mida keegi ei tea või ei usu teie kohta?

Mia: Mul on halb harjumus saada väga imelikke vigastusi, aga mitte kunagi ei murra ma oma luid. Näiteks kunagi lumelauaga mööda tõstukit üles sõites suutsin lumelaualt kukkuda, ankru enda ümber kerida ning küünarnukki nii kõvasti vigastada, et välimuselt oli tegemist luumurruga, kuid tegelikult polnud.

Kirke: Ma olen sotsiaalne introvert. Näen välja nagu ekstravert, kuid tegelikult vajan aega iseendaga enne kui teistega suhtlema hakkan.

Toit, milleta ei saa elada?

Mia: Mul on imelik kinnisidee šokolaadi *fondant*'dega. Võrdlen igas restoranis *fondant*'de maitset eelnevatega, mida olen kunagi proovinud. Omamoodi otsin, kust saab parimat šokolaadi *fondant*'i.

Ootused *versus* reaalsus – esimene arvestus?

Mia: Arvestuste nädal on hoopis mõnus ja tore aeg. Enne arvestust peab kindlalt õppima, aga muidu nädal aega puhkust. Aeg iseenda jaoks, saab rahulikult olla, midagi tegema ei pea. Vahepeal peab käima koolis ning vastama mõnele küsimusele.

Kirke: Tuleb välja, et ma kardan rohkem neid perioodisiseseid väiksemaid töid kui arvestusi.

Millega tegelete väljaspool kooli?

Mia: Ma mängin tennist, käin jõusaalis, kui koolist liiga väsinud ei ole, ja talviti meeldib mulle suusatada ning lumelauaga sõita.

Kirke: Ma käin võrkpallis, jooksmas, koolikooris ja talvel suusatamas.

Kus asub õpetajate kohviruum?

Mia: See on seal koridoris, kuhu meie klassijuhataja ei lubanud minna. Väidetavalt on seal tähtsate inimeste tähtsad kabinetid ning suur võimalus on pahandustesse sattuda, kui liiga kõvasti räägid.

Kui Sa oleksid loom, mis loom Sa oleksid?

Mia: Kass, sest ma tahan palju magada.

Kirke: Koer, sest ma sarnanen väga enda vana koeraga.

Mis juhtub aastal 2050?

Mia: Inimesi ei ole, ainult loomad. Ilmselt väga palju ei saagi oodata, sest inimesed ei ole nii targad, kui nad arvavad.

Kirke: Inimesed on tehisintellekti leiutanud ja sellega liiale läinud, mistõttu ei suuda nad enda leiutatut tagasi võtta. Nii et robotid vallutavad planeedi.

Millisest õpetajast oli teil kindel ettekujutus, aga ta osutus hoopis teistsuguseks?

Mia: Ma tooksin hoopis välja sarnasused minu ettekujutusega. Näiteks Ott Maidre, kes on täpselt sama naljakas ja äge nagu on räägitud, ning Uve Saar, kes teeb palju kahemõttelisi nalju.

Kirke: Mulle algul tundus, et Uve Saar on hästi range ja kuri, aga tegelikult ta ei ole kohe üldse selline. Pigem on ta nõudlik.

Kui palju teadsid Treffnerist enne, kui siia tulid?

Mia: Ma olen kuulnud palju erinevaid jutte, sest terve mu pere on Treffneris käinud. Mu isa mainis, kuidas raamatukogu asus hoopis teisel korrusel ning koolil oli sisehoov. See pani mind siin koolis käies mõtlema, milline Treffner varem välja nägi.

Milline on teie klass?

Kõik koos oleme masenduses, seega väga kokkuhoidev klass. Tegelikult oleme väga rõõmsameelsed ja sõbralikud.

Iseloomustamaks loodusklasse, lisaks lõppu ka ühe tsitaadi Ott Maidrelt: ,,Teised klassid teevad pahandusi, kuni loodusklassid pealt vaatavad".

MARTA TAMMIKSAAR, D22

Kust koolist tuled?

Tulen Tartu Katoliku Hariduskeskusest. Treffnerisse tulin, sest minu vend käis siin ja ma ei saa olla temast halvem.

Mis on Treffneri ja Sinu põhikooli erinevused?

Treffner on palju suurem kool – mu vanas koolis oli 22 õpilast klassis ja ainult 2 paralleeli. Treffneri maja on väga segane. Siin on ka palju rohkem õpetajaid ja kool on palju elavam. Treffner pidevalt uuendab ennast.

Kõige meeldejäävam mälestus koos oma uue klassiga?

Kui olime oma tantsukava ära teinud, siis üks mu sõbranna hakkas emotsioonide üleküllusest nutma. Mu klassivend initsieeris, et teeme kõik koos ühe suure grupikalli ja ma tundsin meie klassi siis hästi ühtsena. Kõik see soojus ja armastus ja rõõm oli hästi meeldejääv.

Mis Sa teeks, kui Sa kohtuks Hugo Treffneri vaimuga?

Ma küsiks, kuidas saada Pajuri arvestusel viit. Ma küsiks ilmselt veel salakäikude kohta ja kas mul oleks võimalik näha Aime Pungat naermas.

Nimeta midagi, mida keegi ei tea või ei usu Sinu kohta.

Ilmselt seda, et mulle tegelikult väga meeldib üksi olla. Ma olen introvertne ekstravert.

Ootused *versus* reaalsus – esimene arvestus?

Kardan praegu kõige rohkem ajalugu ja kunstiajalugu. Ma arvasin, et teised stressavad ja on rohkem ärevad, aga seda ma vanematel klassidel ei näinud.

Millega tegeled väljaspool kooli?

Mulle väga meeldib jalutada. Meeldib käia linnas ringi ja vaadata arhitektuuri. Samuti ma armastan kaneelirulle küpsetada (kui keegi tahab, võin teile küpsetada). Mulle väga meeldib ka laulda, lõõritan kogu aeg, või siis vaatan mõnda sarja või loen raamatut.

Kus asub õpetajate tuba? Aga kohviruum?

Teisel korrusel Anneli Mäe klassiruumi kõrval. Kohviruum on seal, kus õpetajad kohvi joovad.

Kui oleksid loom, siis mis loom?

Kameeleon, sest ma olen väga hea uute olukordadega kohaneja.

Mis juhtub aastal 2050?

Ma olen loodetavasti lõpetanud Treffneri ja Eesti on jõudnud Euroopa viie rikkama riigi hulka.

Kui palju teadsid Treffnerist enne siia tulemist?

Suht palju, sest mu vend käis siin. Tema pigem rääkis, et ,,Oi, kui lahe saun seal on!" ja sellepärast tasub siia tulla. Ta rääkis veel, kuidas Priidu Beier räägib oma põlveprobleemidest ja Monaco printsessist.

Kas oli mõni õpetaja, kellest Sul oli kindel ettekujutus?

Ma arvasin, et kunstiajaloo õpetaja on kuri ja suuliste vastamiste ajal tuleb vetsu põgeneda. Lepiste aga ei ole üldse kuri.

ATS-ARTUR PLOOMIPUU, E22

Kust koolist tuled?

Tulen Ülenurme Gümnaasiumist.

Mis on Treffneri ja Sinu põhikooli erinevused?

Peamiselt perioodisüsteem ja pikemad tunnid. See süsteem tundub mulle mõistlikum, sest nüüd ongi reaalselt viis tundi, mitte päev kella kaheksast neljani.

Kõige meeldejäävam mälestus koos oma uue klassiga?

Arvatavasti see rebaste ristimise võit on üks meeldejäävamaid. Kogu päev oli klassiga väga huvitav. Tooksin välja riideketi tegemise, kus lõpuks kõik klassivennad juba peaaegu aluspesu väel olid. Meid hoidis liikumas terve päeva jooksul meie klassivend Rico Päkk, kes pidas meile pidevaid motivatsioonikõnesid ja võttis ise tulihingeliselt osa kõikidest ristimistoimingutest. Ta ei sundinud meid võitma, aga pidas juba võitjateks, kui terve päeva üle elasime, mis tekitas meis kõigis muidugi ühtse vaimu.

Lisaksin veel selle, kuidas Uve Saar teemast lähtuvalt nagu šamaan võitja teatas.

Mis emotsioon Sul ristimisest kõige rohkem meeles on?

Absoluutne ja pikaajaline võidujoovastus. Umbes pool tundi tähistamist ning rõõmust kisamist, ikkagi oli ju kulminatsioonihetk.

Mis Sa teeksid, kui kohtuksid Hugo Treffneri vaimuga?

Ma ütleksin, et olen temaga juba kohtunud, sest kui Uve Saares Hugo Treffneri vaim ei elutse, siis ma ei oska öelda, kus mujal ta olla võiks. Hugo Treffneri vastu on mul suur austus ja oleks väga huvitav nii-öelda otse kuulda, millisena ta omal ajal seda gümnaasiumit pikemaajaliselt ette kujutas ning mis ta arvab praegusest Hugo Treffneri Gümnaasiumist.

Ootused *versus* reaalsus – esimene arvestus?

Otseselt ootusi ei olnud. Mis mind endiselt üllatab, on see vaba aja rohkus arvestuste nädalal.

Millega tegeled väljaspool kooli?

Ülenurme muusikakoolis õpin eufooniumi, lisapillina trombooni. Üleüldiselt olen rööprähkleja ning tegelen kõigega, mis parasjagu huvi tekitab. Mulle meeldivad erinevad keeleteemad: keeleuuendus, keelte õppimine ja keelte teaduslik tegevus. Osalen ka Kambja valla noortevolikogus.

Kui Sa oleksid loom, mis loom Sa oleksid?

Kunagi tegin nalja, et kui peaksin olema mingi liblikas, siis oleksin riidekoi - tüütu ja omamoodi asjade kallal näriv.

Mis juhtub aastal 2050?

Kui midagi peaks tol aastal juhtuma, siis erinevate artiklite järgi maailmalõpp. Kogu aeg lubatakse rohepööret, aga me ju oleme näinud, kuidas 20 aastaga tehakse heal juhul ühe aasta töö.

Kui palju teadsid Treffnerist enne, kui siia tulid?

Headest tulemustest teadsin. Ühe geograafia olümpiaadi lõppvoorus sattusin kokku nii mõnegi treffneristiga ning nende isiksused ja käitumine jätsid väga hea mulje. Võiks öelda, et see muutis ka minu arvamust Treffneri koolist palju positiivsemaks.

Mis mulje on Sul jäänud Treffnerist?

Mulle meeldib, kui elus see kool on. Kui tunnid on lõppenud, siis endiselt mängitakse klaverit, lauatennist, suheldakse omavahel. Siin kogu aeg toimub midagi, mis jätab Treffnerist sooja ja koduse mulje. Mulle on jäänud tunne, et rumalusi Treffneri kooli nime all väga teha ei taheta. See on positiivne, sest näitab Treffneri head mõju õpilastele.

Mis Sa arvad enda klassist?

Ristimine jättis meie klassist väga selge mulje, kui ühtsed me oleme ja kui hea koostöö meil on. Meie klassis on ägedad inimesed just seetõttu, kui mitmekesiste huvialadega iga õpilane on – see näitab meie klassi loovust ja võimekust. Hooliva, rahuliku ja sõbraliku mulje on jätnud meie klassijuhataja Age Salo.

Mis tunnid ja õpetajad on Sulle silma jäänud?

Asendamatud on ajalooning etiketitunnid. Mul on jäänud Uve Saarest ja tema tundidest positiivne emotsioon. Ta on välja teeninud oma koha ja ta ei karda seda näidata. Silmapaistev on ka see, et ta on jäänud tagasihoidlikuks ja viisakaks. Mulle inimeste puhul just see meeldibki.

MIKS NII KÜLM?

TUULI KÄRT TAMMARU

EHK TREFFNERI IIDSE PROBLEEMI TAGAMAAD

Tutvustades treffneristi-hakatistele siinset koolielu, ei saa üle ega ümber temperatuuri teemast. Eks ajaga kasva kõigile polster peale, aga esimene aasta selles majas võib panna tõsiselt köhima. Kust selline probleem üldse tuleb ja kes kontrollib kõikvõimast soojusnuppu? Eriti just uutel tulijatel võib tekkida seos praeguse energiakriisiga. Et saada sotid lõplikult selgeks, käisin rääkimas direktor Ott Ojaveeriga, kes lahkelt kõik lahti seletas.

Direktorile jääb arusaamatuks, kust tuleb arvamus, et koolis on külm. Igal aastal on selle üle kurdetud, kuid temal pole kahekümne aasta jooksul siin kordagi külm hakanud.

Pea pooleteise meetri paksuste kiviseinte ning korraliku ventilatsiooni tõttu võib meil olla jahedam kui nii mõneski teises koolis, kuid tema hinnangul mitte niivõrd, et see õppetegevust segaks.

Selle aasta kütmismuster ei erine ka kuidagi eelnevatest. Tõsi ta on, lahkhelid Venemaaga on tõstnud märgatavalt nii Eesti kui paljude teiste riikide energiahindu. Nõnda on ka kooli ülalpidamine tavalisest kallim, kuid Treffneri kommunaalkulud maksab endiselt kinni Tartu linn. Sellegipoolest ei tasu kooli energiavarusid raisata – ehk aitab meie kokkuhoid linnal keeruliste oludega paremini toime tulla. Ka Ott Ojaveer nendib, et praegu on rasked ajad, kuid kinnitab, et kooli pärast muretsemiseks pole põhjust. Juhtkonna prioriteediks on tagada õpilastele täisväärtuslik gümnaasiumikogemus ilma midagi piiramata, rahaliste vahendite nappusega on varemgi toime tuldud.

Aga mis siis ikkagi määrab temperatuuri Munga tänava kaheteistkümnendas majas? Peamiselt automaatne süsteem, mis reguleerib seda vastavalt välistemperatuurile. Kuid siiski leidub kuskil salajas üks punane nupuke, mida kontrollivad kaks väljavalitut: Ott Ojaveer ja Uve Saar. Kui automaatika ei ole oma tööga hästi hakkama saanud, keeravad nad sealt vastavalt vajadusele sooja juurde või vähemaks. Nõnda ei ole küll koolimaja soojakraadid kivisse raiutud, ent eriti sellel aastal oleks tõeline patt kütmisega liialdada. Ojaveeril on selle kohta juba oma kindel ütlemine kujunenud:

> ***„Ega Tartu linn ei pea talvel paljaid nabasid kinni maksma!“***

Suvisest soojusest võib järelikult unistama jäädagi, niisiis soovitus peamiselt rebastele: unustagem paljad käsivarred ja hakakem kampsuneid varuma, ka kihiliselt riietumine pole paha mõte. Sest mida muud see kool meile ikka õpetab kui mitte uute olukordadega kohanemist? Sellele vaatamata ootab direktor meeleldi õpilasi endaga vestlema, kui varbad ikka täitsa külmetavad.

Foto: Tuuli Kärt Tammaru

SÜGISPIKNIK TAEVASKOJAS

KOLMAPÄEV, 21. SEPTEMBER

◀ **12.C INIMESE KANDMISES**

Foto: Kädi Rõõmus

11.E KÖIEVEOS ▶

Foto: Elenor Tõrva

◀ **12.D KILE ÜMBER-PÖÖRAMISE PUNKTIS**

Foto: Kädi Rõõmus

11.B PUU MÕÕT-MISE PUNKTIS ▶

Foto: Elenor Tõrva

IDIOODID MEIE ÜMBER

NATALIE UUEMAA

Mõnest inimesest ei saa kohe üldse aru. Proovid kuidas proovid, kuid lihtsalt ei saa. Seega järeldame, et nad on lihtsalt idioodid. Nii mugav on ju rühmitada inimesi kategooriatesse. Teeme seda kas alateadvuses või teadlikult. Kuid on see ikka õige viis, keegi kiiresti ära rühmitada ning siis terve oma elu temast hoiduda? Thomas Erikson on loonud lihtsa viisi, kuidas inimestes kindlaid korduvaid omadusi märgata ning vastavalt ise käituda ilma, et me peaks enam kunagi nende kindlate inimeste eest ära jooksma.

„Me näeme, mida me teeme, kuid me ei näe, miks me teeme seda, mida me teeme. Järelikult me hindame üksteist selle kaudu, mida me näeme, et teeme."

- Carl Jung

Raamat „Idioodid minu ümber" aitab mõista nii ennast kui ka idioote enda ümber. Raamatu autor Thomas Erikson on jaganud inimeste käitumisviisid nelja erinevat värvi gruppi: punased, kollased, rohelised ja sinised. Autor kirjeldab oma kogemuste põhjal nelja põhitüüpi, tuues palju näiteid ning õpetades neid ka ise ära tundma, mõistma nende mõtteviise ning eesmärke. punased kui domineerivad ja nõudvad, kollased kui sotsiaalsed ja optimistlikud, rohelised kui rahulikud ja sõbralikud, sinised kui analüütlilised ja täpsed. Kui Erikson keskkoolis käis, pani ta tähele, et mõnede klassikaaslastega on kerge vestlust pidada ning jutt voolab ilusti, konflikte väga ei tekkinud ja nad meeldisid üksteisele. Kuid mõnede teiste klassikaaslastega oli tal tunne, et räägib kurtide või puupeadega. Sellest hetkest alates hakkas Erikson mõtlema, miks küll nii on. Raamat õpetab ka, kuidas kohaneda, sõltuvalt, mis põhitüübi või põhitüüpide kombinatsiooniga sel hetkel räägid: nende profiilide tugevused ja nõrkused ja kuidas neile anda edasi positiivset ja negatiivset tagasisidet. Autor tõi välja, et kuna punased on väga otsekohesed, peaks ka nende poole otsesõnaliselt pöörduma. Raamatu lõpus on isegi harjutusi, millega saab kinnistada "värvide" vahel vahet tegemist. Näiteks: millise profiiliga inimesest saaks kõige parem kirurg? Vastus: sinine.

See raamat on aidanud mul jõuda arusaamisele, et mõned inimesed ongi sellised, nagu nad on, nad ei ole võimelised ega avalda soovi muutuda. Nad võivad minu arvates olla õelad, veidrad, lollid, targutajad, nõmedikud, kuid see tükike ongi osa nende isiksusest. Mina ega keegi teine ei saa seda muuta. Me kõik ju oleme enda arust kõige ideaalsemad inimesed maailmas ning kõik teised on tegelikult idioodid, kuid nüüd mõistame vähemalt miks.

ARVUSTUS

„KUS LAULAVAD LANGUSTID“

ELIISE KOLSAR

Mu ema oli see, kes ,,Kus laulavad langustid” raamatu algselt ostis. Ta luges selle vähem kui nädalaga läbi: käis lõunapausidel kodus lugemas ning poole ööni ei suutnud raamatut käest panna. Peale lõpetamist anti see edasi mu vanaisale, kes samuti neelas selle kolme päevaga endasse. Järgmine ohver olin mina. Kõik minu ümber kiitsid romaanit maast taevani ja olin elevil, et saan ka lõpuks selle ära lugeda. Kahjuks aga sain teose enda haldusesse täpselt tiheda septembrikuu ajaks seega minu lugemine venis pikemaks. Kuid ärge saage valesti aru – see oli väga hea lugemiselamus.

Olin muidugi sellest raamatust varem kuulnud: New York Times’i menuk ja USA lauljanna Taylor Swifti *soundtrack* (oleks raske tänapäeva meediakajastuses sellega mitte kokku puutuda). Ning septembri alguses jõudis kinoekraanidele ka teose põhjal valminud film. Mina aga kiirustasin, et enne filmi vaatamist lõpetada lugemine.

Romaan algab väga traagiliselt peategelase Kya taustalooga. 6-aastane tüdruk elab oma armastatud ema, vägivaldse isa ja vanemate õdede-vendadega. Üks päev ema lahkub igaveseks hüvasti jätmata ja peale seda järgnevad ka kõik õed ja vennad, jättes noore Kya oma vihaprooblemidega isaga. Nad elavad eraldatud hütis keset padurat ning kuna Kya isa on suhteliselt ebakompetentne, peab neiu end ise üleskasvatama.

Paralleelselt saame ka lugeda peaaegu 20 aastat hiljem toimunud küla kohaliku Chase Andrewsi surmast. Salapärasele kuriteopaigale pole jäänud ühtegi asitõendit: sõrmejäljed on ära pühitud ja jalajälgi, mida märja muda sisse oleks pidanud jääma, pole leida. Uurijad politseijaoskonnast ja kohalikud külaelanikud on hämmingus, et mis Andrewsiga ikka juhtus. Ning muidugi hakatakse kahtlustama tema surmas meie staartegelast Kya’t.

Ma kartsin alguses, et see 400-leheküljeline teos on mulle paras pähkel lugeda, sest minu ideaalsed lugemiselamused peamiselt kestavad kuni 200 lehekülge. Mis mind aga ,,Kus laulavad langustid” romaani juures üllatas, oli see pärastine tunne, et see kohe kindlasti ei olnud nii pikk. Jah, ma lugesin seda peaaegu poolteist kuud, aga tundus nagu oleksin ma nädalaga lõpetanud ühe lühikese juturaamatu. See oli täpselt nii pikalt kirjutatud, kui oli vaja. Autor ei liialdanud tühiste detailidega, mis lugejat tüütaks, ega ei kirjutanud sündmuseid kiirustades ja liigselt lühidalt.

Kya, meie armastatud peategelane, on õppinud padural üksi üles kasvades rohkem loomade ja looduse kohta, kui enamus inimesi kunagi teada saabki. Ja see kõik on saanud juhtuda tänu raamatu autori Delia Owens’i zooloogia haridusele. Autor on palju oma teadmisi loomamaailmast põiminud sellesse loosse ning üllataval kombel need pikad tekstid, mis rääkisid jaanimardikate tulukeste signaalidest, ei seganud mind. Tavaliselt juhtub, et kui kirjanik paneb oma personaalsed huvid teksti,

siis see ei sobi teemaga kokku ja pikk veniv jutt hakkab lugejat segama. Aga Delia Owens on väga nutikas ja tabas täpselt naelapea pihta oma kirjutamisega.

Esimene kaader ajas kananaha ihule ja kümne minutiga olid juba pisarad kurgus.

Nüüd raamatust edasi liikudes filmi juurde... Olen lummatud. Mulle küll meeldis see teos, see oli mõnus lugemine, aga film oli see-eest lausa võrratu. Esimene kaader ajas kananaha ihule ja kümne minutiga olid juba pisarad kurgus. Ma isiklikult ei nutnud, aga mu armas ema valas korralikult pisaraid algusest lõpuni.

Imeilus loodus paistab igast stseenist ja on tunda, et režissöör Olivia Newman ongi tahtnud anda võimalikult palju edasi nii-öelda maalapse tunnet. *Casting* oli samuti üllatavalt hea - raamatus olevad karakterite kirjeldused klappisid filmis näitlevate inimestega. Mul muidugi olid endal spetsiifilised nägemused karakteritest, aga suhteliselt täpselt saadi sellele pihta. Muusikaline saade kahjuks ei jõudnud minuni, sest see ei olnud nii kütkestav kui lummavad stseenid. Ja kui ma lõpuks mingisugust taustamuusikat märkasin, siis lõputiitrid juba jooksid.

Kahjuks oli filmis ajajoontega natuke mässatud. Need ei klappinud täielikult sellega, mis ma lugesin, ning ma jäin mõtlema: ,,Kas ma oleksin saanud üldse filmist aru raamatut lugemata?" Ma arvan, et ma oleksin kindlasti loo põhilistest ideedest kinni krabanud, aga mõned kohad oleksid jäänud segaseks või siis poleks kattunud romaani lugenud inimeste arusaamaga. Kuid see on pisikene märkus ühe suure tähenorija käest ning üleüldiselt on ikkagi tegu suurepärase teosega.

Tegelikult oleks õigem öelda suurepäraste teostega, sest räägin nii raamatust kui ka filmist. Soovitan soojalt mõlemat iga žanri austajale. Kuigi algselt ei tundunud see minu tass teed, siis nüüd julgen öelda, et ,,Kus laulavad langustid" on nii täpselt märklauda tabanud, et võidab iga noolemängu. Suureks tundepuhanguks ja draamaks perfektne.

Kaader filmist "Kus laulavad langustid"
Foto: Sony Pictures

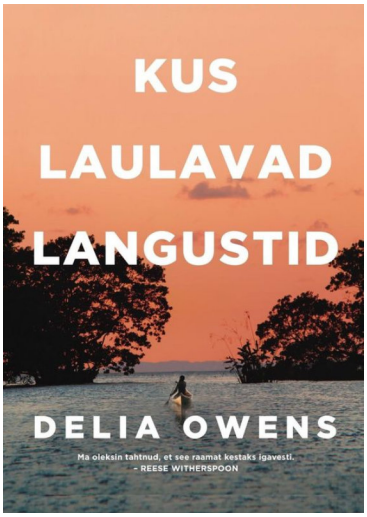

Raamatu esikaas
Foto: Apollo

FUTURISMIST SIIN JA SEAL

JUHAN MARTTEN KULL

Kunstiajaloos tunneme me 20. sajandi esimest poolt eelkõige avangardistlike stiilide ilmutusajana: ekspressionismid, kubismid, suprematismid ja misiganes muud -ismid kehtestasid oma vanematele, kindlat harmooniat nõudvatele põhimõtetele vastanduvaid stiilinõudeid. Rohkem tõusid esile üksikisiku või autori enese tunded, mida väljendati kõiksuguste värvikombinatsioonidega lõuendil ja objektidega installatsioonides. Üks neist end tol ajal ilmutanud -ismidest on Itaalias elule süttinud futurism. Futurism jõudis oma populaarsuses ka Venemaale ja tema koosseisu kuuluvasse Eestisse.

Futurismi kui konkreetse kunst-kirjandusliku stiili loojaks peetakse itaallasest luuletajat Filippo Tommasso Marinettit, kes avaldas 1909. aastal esimese futuristide manifesti (*„Manifesto del futurismo"*). Seal võttis poeet üheteistkümne punktiga kokku futuristide agressiivse ning vägivalda ülistava suunitluse. Selle poolest erineb futurism näiteks samuti avangardistlikust ekspressionismist, kuna viimane pühendub peamiselt individuaalsele romantilistele, melanhoolsetele ja muudele emotsioonidele, mitte ohtlikkusele, energeetilisusele, spontaansusele ja sõjakusele. Marinetti pidas pühalikku sõjakust rahva hädade ja viletsuste ravimiks, leides nii solidaarsuse ka teiste agressiivsete voolude, näiteks militarismide, patriotismide ja vägivalda provotseerivate anarhismidega (Marinetti, 1909). Veel eristas futuriste teistest avangardistlikest stiilidest kiindumus tehnoloogiasse: tehnoloogiat peeti progressi sümboliks, mille kiiruse ilu ületab kõik teised. Kirjanduse eesmärgiks pidanuks futuristide meelest saama selle tehnoloogilise progressi endasse ammutamine, et lugejal ja seeläbi inimkonnal oleks olnud võimalus seda oma "instinktuaalse olemuse plahvatuslikuks edendamiseks" kasutada. Futurismile on omane ka tugev ja halastamatu vastasseis reaktsionäärsusele: kõik vanamoodne on pikas perspektiivis sisuvaene antiik, mis mureneb modernse progressi raskuse all. Taodeldi ka inimese enese muutumist: individuaalsus pidi kaduma ja inimesest saama masin - multiplitseeritud inimene, kes oleks vastavuses tehnikaajastuga.

Tema sõjakust ning võitlust toonitavas teoorias leidub huvitaval kombel ühist ka marksistliku filosoofiaga

Futurism sobitub siiski tahes-tahtmata teiste avangardistlike kunstistiilide sekka. Tema sõjakust ning võitlust toonitavas teoorias leidub huvitaval kombel ühist ka marksistliku filosoofiaga, näiteks sobituks marksistlik tees ,,progress on vastastikuste võitlus" futuristlikku manifesti ilma suuremate probleemideta. Oluline erinevus on aga, et futurism imetleb vastasseisu tema hävitava potentsiaali pärast, mitte dialektiliste põhjenduste alusel.

Futurism jäi nähtusena omaseks peamiselt Itaaliale, ent leidis kõlapinda ka näiteks 20. sajandi Venemaa tuliste vastasseisudega kultuurielus. Ühte leeri koondus traditsiooniline, kodanlik kunst, teisele poolele aga uuenduslikumad koolkonnad (tulevane Proletkult), mis soovisid esimese purustamist ja asendamist uue ajastu kunstiga. Vene futuristid said tuntuks oma provokatiivsete avalike tegude ja kodanliku

elulaadi vihkamise poolest. Nii kuulutas näiteks kuulus futuristist kunstnik ja kirjanik Vladimir Majakovski sarnaselt sotsialistidega esimese maailmasõja tähendusetuks ja kodanlikuks sõjaks ning tervitas meelsasti enamlaste revolutsiooni (Jangfeldt, 1976). Siiski hakkas futurism Venemaal pärast oktoobripööret vaibuma: futuristlikud kirjanikud nagu Majakovski üritasid küll futurismi kommunistliku ideoloogiaga kokku sulatada, ent ilma märkimisväärsete tulemusteta. 1930. aastateks kehtestunud sotsrealistlik homogeensus ei võimaldanud futurismi tagasitulekut ka edaspidi.

Aasta hiljem avaldas Kivikas futuristliku manifesti „Maha lüüriline šokolaad!", kus mõistis 16 leheküle jooksul hukka pea kõik tolle ajastu Eesti tuntumad kirjandustegelased

Teistsugune oli olukord Eestis, kus peamiselt vene futuristide eeskujul ka kohalikud noored kirjanikud uut kunstivoolu tervitasid. Üks nendest oli Albert Kivikas, kes rakendas futurismile omaseid stiilivõtteid oma 20. aastate alguse lühijuttudes. Nii ilmus 1919. aasta kevadel, ajal, mil futurism oli mujal Euroopas juba taandumas, tema pseudofuturistlike katsetustega kogumik ,,Lendavad sead". Seal näitlikustavad näiteks futuristidele omast tehnoloogialembust teosed ,,Vaksalis" ja ,,Elekter". Aasta hiljem avaldas Kivikas futuristliku manifesti ,,Maha lüüriline šokolaad!", kus mõistis 16 leheküle jooksul hukka pea kõik tolle ajastu Eesti tuntumad kirjandustegelased - Tuglase, Underi, Barbaruse, Semperi. Objektivisti kombel süüdistas ta oma kaaslasi unelmates eksimises, sisutühjade nutulaulude pajatamises, uue naturalismi elustamises, kirjandust spordina harrastamises... (Kivikas, 1920). Hiljem jätkas Kivikas siiski nende samade kirjanikega töötamist Tarapita rühmituses, mis samuti võitles toonase vaimu- ja kirjandusvaesuse vastu. Rühmituse ajakirjas ilmusid ka Kivika viimased futuristlikud katsetused. Oma tippteose ,,Nimed marmortahvlil" ajaks oli kirjanik naasnud realistliku-ma stiili juurde, mis vaat-leb sõda ja hävingut palju tasakaalukama pilgu läbi.

Oma energilise ja vägivaldse meelelaadi ning pseudofuturistliku tundeeluga paistis silma ka luuletaja, arst, kunstvilistaja ja hilisema nõukogude nukuvalitsuse juht Johannes Vares- Barbarus. Enim manifesteeruvad futuristlikud ilmingud tema luulekogudes ,,Geomeetriline inimene" ja ,,Multiplitseeritud inimene".

Olen inimene inimeses sulatet,
isik kaob, olen mass;
tänavkatlas keen.

(Barbarus, 1927).

Multiplitseeritud inimese mõiste on Barbaruse loomingus tähtsal kohal, tähistades seal justkui dünaamika kehastust inimeses: sada kätt, sada jalga, elab kõikjal, on sulandunud mateeriaga üheks. Barbaruse luule rütm on korratu ja äkiline, tema sõnum kirglik, vihane ja revolutsiooni ih-kav.

Peatuda tasub ka Johannes Semperi - ühe toonase Eesti tuntuma esteedi juures. Ta oli kohaliku futurismi esimeste tutvustajate seas, pidades 1914. aastal Tartus ka vastava loengu. Ettekandes toetus kirjamees peamiselt Marinettile ning rõhutas kaasaegse elu kiirust ühe futurismi inspiratsiooniallikana. Semper peatus ka futurismi väljendusvahenditel, käsitledes üksikasjalikult nende hävitavat vastasseisu tavapärastele kunstivõtetele. Vene futuriste käsitles kirjanik vähe, nähes neis puuduvat kuumaverelisust, ning märkis, et tehnika ajajärgust inspiratsiooni leidmise asemel tegelevad nad pigem ekspressionistliku abstraktse mõtlemisega (Semper, 1914).

„Elus pole mitte kõik automobiil või masin: kui futurismus tahab ühendav võim olla, mis inimestele udu asemel oleks, siis on see rumal unistus”

Esimest korda puutus Semper kokku futurismiga juba oma üliõpilaspäevil Peterburis, kus tutvus Marinetti romaanide ja Itaalia futuristide häälekandjaga ,,Poeesia”. Vaimustusse ta nendest ei sattunud, pidades neid vaid kergeks meelelahutuseks. Tõsisemalt suhtus Semper futurismi nendesse omadustesse, mis olid omased ka teistele avangardistlikele stiilidele: nooruslik spontaansus ja aktiivsus, viha kõige tardunu vastu. (Semper, 1969). Vastumeelseks kujunes talle aga futuristide tehnikakultus, samuti romantika ning inimemotsioonide, mille vastu oli Semperil läbi saksa sümbolismi huvi tekkinud, eiramine. Ka 1914. aasta Tartu ettekandes väitis ta: ,,Elus pole mitte kõik automobiil või masin: kui futurismus tahab ühendav võim olla, mis inimestele udu asemel oleks, siis on see rumal unistus” (Semper, 1914). Erinevalt oma koolivennast ja heast sõbrast Barbarusest, puudus Semperi luulekeelel futuristlik vürts: linna ja masina asemel leidub tema loomingus tunduvalt rohkem metsa, puid ja üksindust looduses. Linnaelu kujutab näiteks kaheosaline luuletus ,,Kevad suurlinnas”, mille esimene osa iseloomustab särisevat elektrit, tramme ja raadiolaineid, teine aga öist kuma ja hommikust koitu.

Veel tasub mainida Semperi väidetavat tutvust Marinettiga. Nimelt on Semper ise vihjanud futurismi vaimse isaga tekkinud kirjakontaktile Peterburi üliõpilaspäevilt. Eesti futurismist huvitunud Marinettile, kes päris futurismi siinse populaarsuse kohta, vastanud Semper paisutatud väitega, et siin olevat futurism agaralt populaarsust kogumas. 1925. Aastaks oli aga kontakt katkenud ning Semper hakkas oma Loomingu artiklites futurismi selle fašistlike seoste tõttu kritiseerima. Marinetti ütlus, mille järgi fašism on vaid rahvuslik futurism, andis Semperi seisukohale kaalu: vool, mille loosungiks olevat reaktsionäärsuse hävitamine, sai sotsiaalselt reaktsionäärse ja kindlalt hierarhiat taotleva ideoloogia propageerija. Marinetti kiidusõnad fašismi suunal 20. ja 30. aastate PEN-kongressidel vaid süvendasid lõhet Semperi ja Marinetti vahel (Parve, 1992).

Eesti visuaalse kunsti valdkonnas sihilik futurism praktiliselt puudub. Tasub siiski mainida kubofuturistliku suunitlusega Aleksander Mülberit, mitme futuristliku konseptsiooni autorit. Veel väärib äramärkimist sarnase loomestiili ja -ajastuga Henrik Olvi (,,Promenaad öösel”). Paar futuristlikku kompositsiooni on loonud ka tuntud graafik Ado Vabbe.

Selline oli futurismi lugu siin ja seal. Ta tekkis avangardistlike stiilide ilmutusajal, lauldes oma kiidusõnu sõjale ja linnastumisele. Ta joovastus tõmbas kaasa ka kohalikke kirjandustegelasi, kes futurislikke stiilivõtteid omagi loomingus rakendada püüdsid. Aja möödudes vaibus aga ta teatav populaarsus: kirjanikud liikusid rahulikumate stiilide juurde või võõrandusid temast totalitarismi kiitmise tõttu. Võis taoline allakäik olla ehk ka lõppenud I maailmasõja paratamatus? I ilmasõja õudused muutsid sõja ülistamise paljudele vastumeelseks, veelgi verisem II maailmasõda tappis futuristliku sõjakultuse viimasedki riismed: tänases sõjaolukorras ei paista enam keegi hävingut või sõda ülistavat.

Samuti ei laula peaaegu keegi (erandiks nt ideoloogilised niššid nagu arheofuturism) tänapäeval, kui igapäevane elu on muutunud veel kiiremaks ja korratumaks, futuristlikult oode toimuvale progressile või hüppeliselt arenevale tehnoloogiale. Populaarsem on olnud hoopis vastuoksa unistada loodusest ja stabiilsest elust: jultunud dünaamika paistab inimest pigem väsitavat.

TAASKASUTA, TAASARMASTA JA TAASREBASTA!

ANETTE AMA

Üheks suurimaks probleemiks noorele rebasele on sügishooajal sobiva kasuka leidmine. Hinnad on kallid, tung on suur ja aega on liiga vähe. Seega tulid 12.e klassi õpilased Anette Ama, Veera Beljajeva, Eleonora Kolga ja Amina Rebane mõttele korraldada ühiskonnaõpetuse projekti raames kümnendikele laat „Rebaselt rebasele", kus sai soodsa hinnaga osta vanemate lendude kasutatud, ent trendikaid rõivaid.

Laat leidis aset 20. Septembril esimesel ja teisel söögivahetunnil auditooriumis.

Ürituse eesmärgiks oli ärratada õpilastes riiete taaskasutamise armastust. Kiirmood ehk *fast fashion* on riiete kiire valmistamine odava tööjõuga ning seda tihti halbades tingimustes, et hiljem need suurele rahvamassile ruttu edasi müüa. Tulemuseks ei ole ainult hetkeseisuline klientide õnnelikkus, vaid hoopis suur keskkonnareostus. Enamik lettidel olevatest riietest lõpetavad prügimäel ehk nende valmistamiseks kulunud füüsiline ja tööstuslik energia on suuremas pildis olnud kasutu. „Rebaselt rebasele" ei ole küll suur samm globaalse kiirmoekriisi vähendamiseks, kuid siiski väike puänt igapäevase teadmatuse vastu.

„Taaskasutus hakkab meist endist," sõnab korraldaja Veera.

„Üheks suurimaks raskuseks ürituse korraldamise juures oli riiete kokku kogumine," leidsid korraldajad. Kuid peale klassidega rääkimist ja edukat reklaamimist suutis korraldusmeeskond veenda üle kahekümne inimese riideid müüki panema. Värvidest domineerisid oranžid, rohelised ja kollased riided, kõige vähem oli kahjuks roosasid rõivaid. Õnneks aga riiete suurused varieerusid, nii et igaüks võis leida endale midagi sobivat! Laadapäeval sai siiski müüdud päris mitu eset, mida võis kindlasti suurel rebaste pidupäeval näha.

Seega võib öelda, et üritus oli osaliselt edukas. Lühi-kese ajaga suudeti kokku koguda kaks kastitäit rii-deid, maha müüa peaaegu terve kast, annetada alles-jäänud riided Tartu Laste Turvakodule ja inimesi rohkem taaskasutama moti-veerida. Korraldajad täna-vad neid õpilasi, kes oma panuse andsid ja loodavad, et ka edaspidi on inimestel mõttes taaskasutus, sest mida rohkem me taaskasutame, taasarmastame (ja ka taasrebastame), seda paremaks maailm meie ümber muutub.

Ürituse korraldajad (vasakult: Eleonora, Anette, Amina ja Veera)
Foto: Minna Gielen

TÕUSVA TÄHE MAARA PARHOMENKO EDUKUSE VÕTI

TRIINU ARU

Foto: erakogu

Ei ole raske märgata Maara Parhomenkot, üht huvitavat põlvakat 12.e klassist – ta paistab silma nii oma andekuse, omapärase stiili ja mõttemaailma kui ka arvukate hobide viljelemisega. Eelkõige inspireerub Maara just tavapärasena näivatest hetkedest, argielust ning mõistatuslikust inimhingest: sellest on ta kasvatanud oma elupuule ka tugevad juured, mille värviküllased viljad ajaga aina rohkem valmivad ja magusamaks muutuvad.

Peale põhikooli ei olnud Maara kindel, kus ta edasi õppida tahab. Piirkondliku ajaloo olümpiaadi võit vabastas aga katsetest, seega tuli ta Treffneri humanitaarsuuna vestlusele. ,,Mind võlus täielikult Treffneri kooli hoone, ma astusin sisse ja olin eksinud, aga ma olin ka lummatud, just aatriumist," kirjeldab Maara särasilmselt. ,,Siis ma teadsin, et see on minu koht ja ma unustasin kõik muu ära." Nii jõudiski ta lõpuks E-klassi, mis kiiresti ka väga südamelähedaseks sai.

Spontaansus on Maara teine nimi. Rõõmsalt meenutab ta seika, kui ta Rimist külma hakklihakastme ostis ning seda linnaliinibussi sööma läks, peale tühja kõhu lihtsalt tolle veidra esteetika pärast: ,,Ma olen vahepeal iseenda muusa!". Samamoodi on ta telefonis galerii alati pungil kentsakatest piltidest, mis eriskummaliselt kalliks saavad, näiteks klassivenna vihikusirgeldus matemaatika tunnist või luule kooli WC-st. Üks-

kord intervjueeris ta bussipeatuses koguni elu hammasrataste vahele jäänud meest, et teada saada, mis on tema elu mõte. ,,Mulle meeldib hetkest inspireeruda," tõdeb Maara, lisades, et vahetult võtab ta vastu ka riskantseid otsuseid, hüppab võõras kohas pea ees vette, et kuhugi liikuda või areneda. ,,Kõikide hobidega on olnud nii, et üks hetk ma tahan ja enne, kui ma pikemalt järele mõtlen, panen ennast kirja, sest siis ei ole mul enam tagasiteed." Nii ei oskaks Maarast ehk oodatagi, et ta näiteks põhikoolis Tartu Loodusmajas linnuhäälte äratundmise võistlusel käis.

,,Loominguline ja loov – selline tegevus on kõige magusam," kommenteerib Maara enda laialdasi hobisid. Alustuseks tegeleb ta muusikaga: õpib sololaulu, laulab nii kooris kui ka ansamblis DeViis. Teisalt on Maara kindlasti ettevõtlik noor: Eesti Parima Õpilasfirma 2022 võistlusel II koha saavutanud õpilasfirma KäpArt tegevjuhina käib ta nüüd oma kogemustepagasiga ka väljaspool kooli esinemas. Lisaks kirjutab eri vormides, käib jõusaalis ja rattaga sõitmas, tegeleb vabatahtliku tööga ning haarab kinni huvitavatest projektidest. Kõige truum on Maara siiski teatrikunstile, osaledes etluskonkurssidel ning lüües kaasa Jakobi Mäe Teatristuudios, kooli näiteringis, suviti ja talvevaheajal näitlejana Lottemaal. Teater ühendab nii liikuvuse, muusika, kirjanduse kui ka mõtlemise aspektid: ,,Kõik see tuleb kokku suuremale tasandile, milleks on küsimus, mis asi üldse inimene on või miks inimene on, mida ta mõtleb, miks me siin planeedil oleme." Seepärast köidavad Maarat vabal ajal kõige rohkem just persoonilood. Enda arendamisel peab ta väga tähtsaks inspiratsiooniallikaks igapäevaste hetkede, inimeste käitumis- ja mõttemustrite märkamist ja jälgimist.

Maara näitlejana Lottemaal.
Foto: erakogu

„Loominguline ja loov – selline tegevus on kõige magusam"

Olles huvitatud eelkõige mitmetahulistest inimestest, ammutab Maara motivatsiooni just sealt. Näiteks koolis ei sõltu tema lemmiktunnid mitte ainest, vaid pigem õpetaja kirglikkusest: ,,Mind motiveerib, kui õpetaja silmadest lendab sädemeid. See, kuidas ta tõesti armastab seda ainet." Toomas Jürgenstein, Tiina Pluum ja KOP on siinkohal parimad näited. Veel kiidab Maara näiteringi eesotsas Anett Pulleritsuga – seal valitseb mingi vabadus, mida saab endale peale pikka koolipäeva lubada!

Tagatipuks lööb Maara laineid kirjutamise vallas. Tema arvustus ,,Kleepuv utoopia?" (Kiwa, ,,Kummiliimiallikas", 2021) pälvis Ulakassi arvustuste võistlusel Värske Rõhu eripreemia, ,,Tants ploo-

mipuu ümber" (lavastusest ,,Mitte midagi") võitis Vanemuise konkursi ,,Arukas arvustaja" ning Ulakassilt noppis ,,Klaasema" (Maarja Kangro, ,,Klaaslaps", 2016) ka eelneval aastal eripreemia. Tabava sule taga on Maara arvates ilmselt osaliselt tema enesekriitilisus ja võistlushimuline hing, mida kunagine algklasside klassijuhataja juba varakult temas kasvatama hakkas, suunates teda alatasa erinevatest konkurssidest osa võtma. Sellest hoolimata naudib Maara kõige rohkem paberile panna hoopis luulet: kui kõikide teiste kirjutusvormidega kaasnevad nn kirjanduslikud sünnitusvalud ehk mõistus kontrollib loomingut, siis on luule kui liisingute- ja laenudevaba elu, mida saab kirjutada ilma väite, näite ja järelduseta.

Luule on kui liisingute- ja laenudevaba elu, mida saab kirjutada ilma väite, näite ja järelduseta.

II koha saavutanud õpilasfirma KäpArt

Kirjutades meeldib Maarale esmajoones keele ja sõnadega mängida: kõige lahedamad naljad on ikka keelenaljad ning kõige lahedam naine on Keiti Vilms! Samuti sümpatiseerib teda mitmemõttelisus. See, kui peale füüsiliselt kirjapandu on ridade vahelt võimalik välja lugeda lisaks mõni emotsioon või tunne – kirjutis on mõnes mõttes nagu kood. Maarat paelub nii elulisus kui ka utoopia, kuid liigselt läilad ja klišeelikud kirjutised jätavad ta sootuks külmaks, ,,ebamäärane iba" ei motiveeri teda: ,,See on sellest, et kõik saab korda, aga kõik ei saa korda – see ei ole pessimism, see on realism." Ta on seisukohal, et muidu hakkaks ju äärmiselt igav, kui kõik äkitselt korda saaks.

,,Tahan, ei taha, ma ise ei tea, kas olla natuke paha või päriselt hea," meenutab Maara üht laulu ning arvab, et kuigi tal elu motot otseselt ei ole, on see päris hea kandidaat. Kuigi alati võib öelda ,,Treffner-ülikool-rikkaks!", siis tegelikult ei teagi Maara täpselt, mis tulevikul tema jaoks varuks on. ,,Kardan, et minust ei saa seda, mida ma tahan. Aga ma ei tea, mida ma tahan – see on nõiaring!," kirjeldab ta igavest dilemmat,

Näitlemas Jakobi Mäe Teatristuudios

tõdedes siiski, et kontoritöö on ta välistanud ning kaldub mitmekesise ja liikuvama ameti poole. Maara hinges pesitseb salaja ka teinegi hirm, see on vananemise ja kibestumise ees: ta ei taha jõuda kohta, kus vaimsed või füüsilised probleemid tema tiibu kärpima hakkavad, täisväärtusliku elu elamist segavad või takistavad.

Sageli uuritakse Maaralt, kuidas ta jaksab nii palju rügada. ,,Ausalt öeldes, vahepeal ei jaksagi. Aga ikkagi tunnen, et mul on mingid tahtesipelgad püksis. Kuna ma ei tea, mida ma tahan, siis katsetan väga palju: muudan, vahetan, vahetan välja, vahetan ümber, pettun, olen õnnelik, vihane, joovastuses." Kokkuvõttes tegeleb ta väljaspool kooli kõigega, mis talle meeldib ning mis ta loovust toidab. Tihti ei suudagi ta väga kaua ilma mitte midagi tegemata olla: kohati tundub, et aeg läheb nii kiiresti mööda ning võimalused koos sellega.

Küsin Maaralt lõpetuseks, et kui ta saaks olla mõni supp, siis mis supp ta oleks. ,,Ma oleksin Klausi kukekommisupp. Selline supp, kus on kõike, mida su ümber leidub ja mida oma käega on võimalik kätte saada. Klaus võttis taskust kukekommi ja pani supi sisse, võttis kõrvalt rohtu ning musti-kaid ja pani needki supi sisse. Klaus oli muide väga pahane, kui Lotte sinna supile soola või suhkrut lisas. Ma arvan, et mina oleksin ka pahane, kui keegi mu supi imalaks teeks, paneks midagi tava-list sinna sisse – see ei ole ju lahe, see ei ole asja mõte!" lausub ta, lai naeratus näol. Arvan, et täpselt selline Maara Parhomenko ongi – omanäoline, loominguline, igati maitsekas ning mitmekülgsetest inimesele natuurilähedastest komponentidest koosnev nagu Leiutajateküla Klausi suppki.

KOHVIKUTE ÕHTU TULEB TAAS!

MADLI MARAN

Selleaastane HTG heategevuslik kohvikute õhtu toimub juba 9. novembril kell 17.00-20.00.

Tegemist on kuuenda omalaadse üritusega, kus klassid võtavad üksteisega mõõtu enda loodud kohvikutega. Sarnaselt eelmise aastaga on õhtu teemaks rahvusköögid, mis annab nii kohvikupidajatele kui ka külastajatele hea võimaluse tutvuda erinevate kultuuridega ja seeläbi laiendada oma silmaringi.

KOHVIKUTEOHTU

Traditsiooniliselt annetatakse kohvikute müügitulu heategevuseks. Varasematel aastatel on ürituse tulu: kokku ligikaudu 2890 eurot, läinud Põltsamaa SOS Lastekülale, SA Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefondile, MTÜ Eesti Vähiliidule ja MTÜ Mondo Kriisifondile. Sel aastal oleme otsustanud toetada Punase Risti abistamistegevust Ukrainas.

Tulge, naudime koos mõnusat õhtut ja maitsvaid roogi ning anname oma panuse Ukraina toetuseks! Kindlasti kutsuge kaasa ka oma pere ja sõbrad!

PS! Lisainfot sponsorite, žürii ja ürituse korraldusliku poole kohta saab jooksvalt kohvikute õhtu Instagramist ja Facebooki üritusest HTG heategevuslik rahvuskohvikute õhtu. Küsimuste korral kirjutage julgelt õhtu korraldajatele Madli Maranile, Sireli Sildnikule või Sandra-Liisbet Lillestele Stuudiumis, Messengeris või Instagramis!

JALAD MAAST LAHTI, SEST JUMAL KUTSUB TEID REBASTEPÄEVA RADADELE

SIRELI SILDNIK

30. septembri hommikul enne tundide algust ootasid taas Treffneri ukse taga armsad rebased. Soojalt tervitas neid 11.c klass, kellel olid juba käepärast näomaalingu pliiatsid. Iga rebane sai enda näole kena märke ning kingituseks kaasa „hõrgutava" küpsise. Küpsise vahel peituvat ei ole siiamaani avaldatud, kuid kuskilt garderoobist oli kuulda hüüdeid: „Rõve, ma sain sinepi!".

7.50-ks olid rebased oma koolikotte asendavad kastid, beebivannid ja -kärud ning muud kaadervärgid võimla ette koridori tassinud – võis alata hommikuvõimlemine. Esimene asi, mis õpilaste pilku püüdis, oli reaalklasside rebaste vaheline võistlus, et tõestada, kes lipu maast kõrgemale saab. Kõige keskel andis juhiseid 11.c klassi õpilane. Sai joostud, krabikõndi harjutatud ja isegi päeva reeglid paika seatud. Iga rebane teadis nüüd, mida teha, kui 11.c hüüdis: „Külgetõmbejõud! Rapanui! Jumal kutsub! Pommirünnak! Püramiid!"

Vahetundides pandi proovile rebaste teadmised koolist, nende kiirus takistusrajal ja kuulamisoskus telefonimängus. Pealekauba pakkus 11.c ka isetehtud kooki. Tegijad ise lisasid: „Soovisime rebaste päevale midagi head juurde lisada. Maitsesime ise ka enne koogi ära, et

10.a ja 10.b lippude kõrguse võistlus
Foto: Miia Isabel Anipai

11.c klassi enda tehtud kook
Foto: Miia Isabel Anipai

see ikka söödav oleks ja ütleks, et tuli täitsa *bueno*, kui just liiga palju korraga ei söönud."

Aatriumis võis näha rebaseid laulmas, näiteks 10.b lõõritas innukalt „Valget mersut". Samuti demonstreeriti oma tantsuoskust: D- ja E-klass tantsisid „Kes aias", B-klass hoopis „Macarenat".

Tegevused ei lõppenud aga seal. Vabaaine ajal said rebased teha paarisjoogat, mille lõpus näitasid Mari ja Sonja (11.c) rebastele edasijõudnute poosi, kus üks neist pidi pea alaspidi olema. Lisaks tuli klassidel võidu peale õhupallid täis puhuda ning hiljem need teatejooksus ka ära lõhkuda.

Kell 16.00 algas linnajooks – rebaseid pandi veel proovile üheksas erinevas punktis. Barclay pargis tuli tassida purskkaevust käepäraste vahenditega vett ämbrisse. Selleks kasutasid meie kavalad rebased näiteks mütse, tosse, kummikuid või jopesid. Võitjaks jäi see klass, kes jõudis kõige rohkem vett kokku koguda. Suudlevate tudengite purskkaevu juures pidid rebased tegema vahetuskaupa tänaval liikuvate inimestega. Vahetamiseks anti muna, kartul, pastakas, tühi pudel ja väike Anne šokolaad. Kõige üllatavamad vahetuskaubad olid näiteks pudel Coca-Cola't ja väike rahasumma. Elleri muusikakooli juures pandi kümnendikud silphaaval laulma, Kassitoomel veeretati *bowling*'u palli ja läbiti takistusrada, vana ERM-i juures kontrolliti rebaste silmaringi. Delta juures aeti kurikuulsat latikat särgi alt läbi ning koolis tehti riideketti, kus agaramad isegi aluspesu väel olid. Jooksu lõpetuseks tuli rebastel anda traditsiooniline vanne Hugo Treffneri kuju juures. Vanne oli rohkem nagu šamaani rituaali esitamine, mille lõpus said rebased endale märgi laubale. Tsiteerides tuntud multifilmi „Lõvikuningas": „*Simba!*". Linnajooksu võitis 10.e.

Mari ja Sonja (11.c) paarisjoogat tegemas
Foto: Miia Isabel Anipai

Vee tassimise vahendid
Fotod: Triinu Aru
Tuuli Kärt Tammaru

Kui aega üle jäi, olid 11.c-l varuks lisaülesanded. Kes tantsis jenkat, kes Macarena't.

kasutasid võimalust, et harjutada püramiidi tegemist või kallistamist, kuid E22 klassijumal Tristan kasu-tas seda selleks, et hüüda „Jumal kutsub!", mille peale E22 jalad maast lahti pidi saama. Kui aga ener-gia raugema hakkas, pa-kuti rebastele kommi, huvilised said juua sidrunimahla, süüa sibulat ja kaaviari. Ergutustest puudu ei jäänud. Meeldejäävaim oli ehk B22, kes kõndimise ajal ühe viisi järgi erinevaid lööklauseid moodustas. Ilmekamad olid näiteks kordused hüüetest „See sild läheb üle jõe!", „Sul on lahe auto!", „Sa sõuad hästi! ja „Me läheme treppi!". Õhtul kooli tulles ootasid rebaseid kandikul küpsised, soe tee ning vaba aeg oma õhtuste etteastete harjutamiseks.

Kool oli peagi puupüsti rahvast täis. Aatrium mõjus lummavalt - lava oli kaunistatud voogavate kardinate, müstiliste laternate ja rippuvate koljudega. Õhtuse *show* „Maaväline ilmutus" kohtunikeks olid kooli huvijuht Uve Saar, vilistlane Robin Aus, õpetaja Ave Külter ja õpilased Tuule-Liis Jaagant (12.b) ning Joonas Aleksander Laipaik (11.c). Õhtujuhid Mari Tämm ja Sonja Nämi haarasid publikut kaasa oma säravate isiksuste ning imetlusväärsete riimidega.

Show algas *dance battle*'iga, kus kohtunikud hindasid paaride tantsuoskust, koostööd ja entusiasmi laval. Pärast pingelisi voore osutus *dance battle*'i võitjaks 10.a, keda esindasid Grete Magerramov ja Marlon Tiik.

Nüüd oli rebastel aeg esitleda oma ettevalmistatud loitse. 10.a luulelise loitsu ning kooris kõlava ümisemise saatel valmistati võimas võlujook. „Väga C-vitamiinine," sõnas õhtujuht Sonja Nämi. 10.b loits meenutas pullide vahelist võitlust, 10.c esituse ajal langesid maa

10.b jenkat tantsimas
Foto: Triinu Aru

Rebane sidrunimahla nautimas
Foto: Triinu Aru

10.e jumalat otsimas
Foto: Mete Otstavel

peale aga tulnukad, kes loitsides parematekst inimesteks tahtsid saada. 10.d loitsu kindel rütm, võtmekõlin ja šamaanlikud häälitsused sarnanesid lausa näidendile. 10.e paistis välja ilmekate sosinate ja rütmika regilauluga.

Otsustava punkti andsid rebaste tantsukavad, mis olid küll täis krutskeid ja trikke, kuid samal ajal suudeti ka sünkroonis püsida. „Pump it" saatel ilmusid lavale metsjeesusteks riietatud 10.e õpilased, kes võlusid rahvast oma sünkroonsusega ning saabastega kassiks kehastunud klassijuhataja Age Saloga. Järgmisena esines näkineidudena 10.d lauluga „Judas". Furoori tekitas lavale toodud näkineid, kelle taustal poseerisid poisid. Tulnukatena astusid lavale nõtkuvate puusadega 10.c rebased ja energiline Ott Maidre, taustaks „Pon De Replay". „Run For Your Life" kõlades viskasid 10.a šamaanid saltosid ja hundirattaid, ei puudunud ka pulli kostüümis klassijuhataja Raimond Lepiste. 10.b vanapaganad vapustasid publikut nii lauluga „So what" kui ka närvesööva *trust fall*'iga. Show lõpetati võimsalt - lava vallutasid valgetes kostüümides jumalad, 11.c, kelle etteastest ei puudunud ka alati särav klassijuhataja Ave Külter kõrgetel kontsadel.

Kui traditsiooniline rebaste video oli auditooriumis nähtud, täitus aatrium taas elevil õpilastega. Trummipõrina ning loitsulaadse sõnumisega teatas kooli huvijuht Uve Saar selle aasta ristimise võitja, kelleks polnud keegi muu, kui 10.e! Aatrium täitus Queen'i „We Are The Champions" saatel kuldsete lindikeste ja õnnejoovastuses rebastega - pidu ei lõppenud veel niipea!

Võitjaklass 10.e
Foto: Mete Otstavel

TRISTAN JA RUTHA, E22 klassijumalad:

Meie imelised oranžikad rebased võitsid tänavuse ristimise. Need särtsakad, ühtehoidvad ja armsad tantsulõvid leidsid kiiresti tee meie südametesse ning viisid end võidule. Meil oli suur au neid toetada ja kogu teekonna vältel neile pidevalt pöialt hoida. Me ei saakski uhkemad olla, E22 kindlasti vääris võitu! Tähistagem!

Olete alatiseks südames!

Küsisin ka peakorraldajalt Mia-Marleen Lemettilt tagasivaadet ristimispäevast läbi 11.c silmade:

Me oleme tänulikud võimaluse eest korraldada sellist suurt üritust nagu on rebastepäev. Ristimine andis meie klassile võimaluse koostöö harjutamiseks. Protsess polnud lihtne, kuid tülisid ei tekkinud meil imekombel kordagi. Olen uhke enda klassi üle, sest kõik pingutasid ja asja võeti täie tõsiduse ning mõistmisega. Eriti õnnelikuks tegi mind ajagraafikus püsimine õhtusel show'l. Minu, Mari ja Sonja poolt planeeritud ideed said hästi teostatud ja täiustatud pisidetailidega terve klassi koostegutsemisel. Suure jälje jättis ka meie endi kokku pandud ja esitatud tantsukava. Motivatsiooni andis juurde meie klassijuhataja Ave Külter, kes oma särava iseloomuga ei kohkunud üheski meie idees, vaid tekitas ka meis õhina anda endast tantsimisel kõik võimaliku. Nautisin täiega iga sekundit koos oma klassiga ja mind ei huvitanud, kui valesti ma tantsin või kui veider see kõik välja näeb, sest emotsioon oli nii suur.

Ma ei suuda oma klassi ilmselt piisavalt tänada, sest ristimisega tõesti nähti vaeva ning oldi südamega asja juures. Loodan, et minu C21 nautis seda päeva sama palju kui mina.

Rebaste päeva korraldanud klass 11.c
Foto: Heidi Tõnisson

MARTA NÄRIPÄ

SUVEL SOOLIKAID KORJAMAS

Lavatagune võsa. Foto: Marta Näripä

Ühte armsasse sibulahõngulisse külakesse Peipsiveerel imbus sumedateks teatriõhtuteks inimhingesid veel enamgi, kui Kolkja elanikke kokku loendades leida suudetaks. Tolles autentse atmosfääriga paigas, kus toimub ka Vahur Afanasjevi romaani "Serafima ja Bogdan" tegevustik, lõi Uus Teater kahel järjestikusel aastal etendunud suvelavastuse ,,Serafima+Bogdan".

Mina leidsin end Uues Teatris vabatahtlikuna eelmisel aastal puhtjuhuslikult, kuid nüüdseks on sellest ilmselt kujunenud miski, mis mind Treffneri kõrvalt aitab pinnal hoida. End loomekeskkonnaga sidudes ei suutnud alguses ennustada, et piletikontrollija ameti kõrvalt satun, värvirull paremas ning kollane värvpott vasakus käes, tervet vaatevälja kollaseks võõpama või üleni valges ja hiigelsuures ürbis lavale, pill näpus, või hoopis Peipsiäärsesse võssa soolikaid noppima, aga nagu ikka, on elul ootamatuid keerdkäike varrukast lademetes võtta.

Kolkjas „Serafima+Bogdan" suvelavastuses abistamine sümboliseerib ilmselt kõige paremini seda, mida ma vabatahtlikkusna naudin. Vabadust, mil ma võin õhtu otsa võsas paljajalu ringi paterdada. Üksikud hetked, mil elamisse mittearmumine saab võimatuks, hetked, mil tööhoos laulujuppi ümisetakse või enne etenduse algust tribüünidel päikeselaikudes lamatakse. Ja läbi kogemuste rikastumised, kõik need ainulaadsed tundmused ning kogemused, mida mujalt lihtsalt ei leia.

Enne etenduse algust asusime Kolkjas kuumalaine seltsis tegutsema umbes neli tundi varem, et kõik õigeks ajaks valmis seada. Austusavaldusena nendele, kes lavastust vaatama ei jõudnud, klaarime esimese asjana absurdselt kõlavat soolikate korjamist. Soolikaid tõmmati etenduse jooksul elusuuruses nukkudest välja, sümboliseerides kellegi roimamist, ning neid tuli võsast pidevalt eemaldada. Minnes sõna otseses mõttes veelgi verisemaks, oli iga etenduse käigus vaja rullida ka verist lina. Seda otsatult pikka näivat lina keriti kogu lavastuse ajaloo käigus siia-sinna kilomeetrite jagu. Lisaks tuli tribüünil korda seada, kolmest puuhalust parkimistõkkeid moodustada ning juhul, kui enne etenduse algust leidus veel piisavalt aega, tuli Peipsi lainetesse hüpata, et kuumalaine ajal lauspäikese käes säiliks meelekindlus rahvale sadakond korda seletada, miks neid kõrvaklappe siis ikkagi etenduse vaatamiseks vaja läheb.

Soolikaid tõmmati etenduse jooksul elusuuruses nukkudest välja, sümboliseerides kellegi roimamist, ning neid tuli võsast pidevalt eemaldada

Sissepääs teatrihoovi
Foto: Marta Näripä

Mul on ereda mälestusena veel meeles ühel vaheajal paljajalu mööda kivist teerada Peipsi äärde jooksmine, sest avanenud vaatepilt oli vapustav - silmapiir sumbus maa ja taevaga nii üheks, et kontrastina eristusid vaid pilliroog, heinakõrred ning paar suuremat kivi. Tekkis sürreaalne tunne, kus reaalsustaju viivuks kadus.

Ühel teisel vaheajal sündis samuti midagi unustamatut, kuid tegu oli veidi teisest puust intsidendiga. Avastasin publikut vaheajale suunates enda kõrvalt lavastaja Ivari Põllu, kes mulle juhtunust jutustas. Juba esimestest etendustest alates olid mõned põlised kolkjalased väljendanud oma meelehärmi rahu rikkumises ja eramajade ette parkimises. Aga ühel õhtul jõuti nii kaugele, et keegi torkas teatrikülalise autol rehvi pussnoaga katki, seejärel

Sibulad, sibulad ja veelkord sibulad
Foto: Marta Näripä

Keegi torkas teatrikülalise autol rehvi pussnoaga katki, seejärel kutsus iseendale politsei.

kutsus iseendale politsei ning enne politsei saabumist oli too katki lõiganud rehvi jõudnud ka ise uue vastu vahetada. Kuna tuli välja, et tollel elanikul olevat ka varem seadusega sekeldusi olnud, ta olla lausa registris mõrvakahtlusega, täpsemalt kahtlustati teda kellegi pussitamises, siis lõpuks hingati hoopis kergendunult, et viga sai vaid Silver Sepa autorehv.

Ühel päeval otsustaski näljane võsa, et talle ohverdatud armuandidest jääb siiski napiks ning haaras sihikindlalt näitleja mikrofoni järele.

Viperusi juhtus teisigi. Võsa oli muidugi omamoodi elurikkus, milles rippusid kostüümid peeglite ja tuledeni välja ning kus peitsid end meigikunstnikud, rekvisiidid, näitlejad ja rollid, mida tuli pelga hetke vältel omaks võtta või õlgadelt raputada. Kuid võsa oli ka väga salakaval, neelates endasse pidevalt asju. Ühel päeval otsustaski näljane võsa, et talle ohverdatud armuandidest jääb siiski napiks ning haaras sihikindlalt näitleja mikrofoni järele. Kuna antud lavastus oli üsnagi sekundite mäng, mil näitlejad jooksid lavalt-lavale ning rollist rolli, kujutas võsaga duelli pidav näitleja saabuvat katastroofi. Visa võsa aga alla ei andnud, ehk laval toimus pea viis minutit improvisatsioon, kuni saabus uus mikrofon, mida õhtu lõpuni kentsakalt käes tuli hoida.

Aplauskaja lõppedes ootasin alati publikult kõrvaklappide korjamist, sest igal viimsel kui korral toitis mu elamust siirast emotsioonist ja tänutundest joobunud rahva meeleolu. Klapid korjatud, tormasid kõik vabatahtlikud ööpimeduses nagu välgunooled, et klapid saaksid jälle korrapäraselt kastidesse ja seejärel vooluvõrku ühendatud. Ning kui esialgu võis tegutsevate käte taustalt mõnusat jutuvada kuulda, siis viimastel etendustel oli briisist saanud orkaan ja kõigi käed käisid robotlikult turbulentselt.

Siis, kui tuli aeg, et sibulate keskelt lahkuda, saatis meid alati ustavalt hõõguv kuusõõr sillerdavate tähtede keskel meie öisel teekonnal Tartusse.

Uus Teater on Eesti Lavastuskunstnike Liidu poolt valitud Eestit esindama rahvusvahelisele lavastuskunstnike kvadriennaalile

Lõpetuseks on mul uudishimulikele lubatud saladuseloori kergitades poetada paar sõnakest sellest, et Uus Teater on Eesti Lavastuskunstnike Liidu poolt valitud Eestit esindama rahvusvahelisele lavastuskunstnike kvadriennaalile 2023. aasta juunis Prahasse. Kuid sellest, mida täpselt seal näha ning kogeda saab, peab minu suu jääma suletuks.

TEODOR RUUSI MAALINÄITUS “PÄRASTLÕUNANE TEE”

MIIA ISABEL ANIPAI

Teise korruse galeriist võib leida 11.a klassi õpilase Teodor Ruusi maalinäituse "Pärastlõunane tee". Tegin Teodor Ruusiga intervjuu, et saada vastused nii mõnelegi huvitavale küsimusele. Nimelt ei ole see esimene kord, kui tema tööd avalikkuse ette jõuavad. Maalimiseks kasutab ta õlivärve ja spaatleid, mis annavad võimaluse laialdaselt mängida nii koloriidi kui ka tekstuuriga. Aga kust tuleb inspiratsioon ja miks tegeleda maalikunstiga?

Kuidas sündis idee näituse tegemiseks?

Meie armas kunstiõpetaja Raimond Lepiste pani tähele, et ma tegelen aktiivselt maalikunstiga ja pakkus mulle välja võimaluse, et ma võiksin oma maale koolis eksponeerida. See mõte mulle väga meeldis, tuua oma tööd laiema publiku ette ja kuna olen ka varasemalt ühe isikunäituse korraldanud, siis oli olemas ka kogemus.

Näituse autor Teodor Ruus
Foto: Raimond Lepiste

Kui pika aja jooksul sa maalisid?

Antud näituse maalid on valminud ajavahemikus 2017-2022. Valdav osa maale on ikkagi praegusest aastast. Kõige varasemast aastast on näitusel üks maal.

Kus sa varem oma maale oled eksponeerinud?

Esimene isikunäitus toimus umbes, ma võin eksida, aga kolm või neli aastat tagasi, kui mul oli võimalus seda Karlova Teatris korraldada. Olen varasemalt ka kolm korda osalenud ühisnäitusel “Mehed ja lilled”.

Kust tuleb inspiratsioon maalimiseks?

Paljude abstraktsete tööde inspiratsiooniallikaks on loodusvaated, mille stiliseeritud kujust need jõuavadki abstraktsionismi. Paljude teiste tööde puhul pakuvad mõtteainet ühis- ja keskkondlikud probleemid, mis siis jõuavad lõundile, kas otsesemaltl või peidetud kujul.

Mis on abstraktsionism?

Abstraktsionism on kunstivool, kus otseselt midagi ei kujutata, vaid kõik on mõtteline. Pole arusaadavaid objekte, näiteks on lõuendil lihtsalt koloriidi ja kompositsiooni mäng.

Miks sa üldse maalid?

Maalin sellepärast, et kui sellega aastal 2013 alustasin, oli see lihtsalt idee teha ühele pereliikmele kingitus. Sealt hakkas see edasi arenema. Alguses tundus see loomulik, kuna maalimine oli nauditav tegevus, siis jätkasin sellega. Aja vältel olen hakanud maalimist enda jaoks mõtestama, et see ei oleks pelgalt pinnapealne hobi. Maalinäitust sissejuhataval plakatil on kirjas lause "Mis meelel, see pintslil", mis on küll osaliselt vale, sest ma maalin valdavalt spaatlitega. See on võimalus oma ideid väljendada, jagada mingil määral oma arvamust ühiskonnaga. Kokkuvõttes on maalimine minu jaoks ilu ja sõnumi otsing ning selle edastamine visuaalsel kujul.

Kus on järgmine näitus?

Praegu võib minu maale näha Veinis ja Vines, kus on Tartu linnavaadete näitus. Seal on üleval kaks maali botaanikaaiast. Siit edasi ei julge veel kindlalt öelda.

Kus hinnasildid on?

Naerab Praegu sellele näitusele hinnasiltide panemine oleks edev ja ebavajalik, aga kui on huvi, siis võib julgelt minuga ühendust võtta.

Huvilised uue näituse avamisel
Foto: Raimond Lepiste

NULLKULU VÕI NULLTULU?

IRIS TÕNISMAA

Kui hakkasin üksi elama, hakkasin ka palju rohkem tähele panema, kui palju prügi ma tekitan. Otsustasin midagi ette võtta, sest süütunne ei jätnud mind rahule. Leidsin nullkulu poe, kust saab osta Eesti firmade tooteid. Peagi avastasin, et ei ole see nullkulu nii tore, nagu reklaamitakse. Tellisin Tallinnast Ökomoni poest mõned tooted. Olin väga pettunud, et nad olid iga toote eraldi plastikust mullikilesse mähkinud. Siiski olin optimistlik, et tooted sobivad mulle.

JÄRGNEVAD ON ÖKOMONI TOOTED.

Kokos tahke šampoon Haapsalu ravimudaga

Kokos on Eesti looduskosmeetikafirma, mille missioon on vähendada plastiku kasutust ja laiendada looduslike tooraine-te kasutust. Firma koduleht väidab, et nende juuksehooldustooted vahutavad; seda need kohe kindlasti ei teinud. Nende tahke šampoon jättis juustesse üsna liimise tunde, nagu oleksid juuksed kaetud plastmassiga. Kui juuksed olid kuivanud oli mu rõõm aga suur: mu juuksed olid väga pehmed ja läikivad. Samuti kestab mõju kauem – juuksed läksid uuesti mustaks alles kolmanda päeva hommikuks. Olen seda šampooni kasutanud juba poolteist kuud ja pole arugi saada, et seda vähemaks on jäänud. Väidetavalt peaks see šampoon kestma 3-6 kuud. Eks aeg näitab.

Kokos tahke juuksepalsam õunaäädikaga

Sarnaselt šampoonile tundus ka palsam üsna liimine. Tulemuseks olid aga väga pehmed juuksed. Kahju on ainult sellest, et see jätab juustele üsna tugeva õunaäädika lõhna. Samuti tundub, et see on minu juuste jaoks liiga tugeva toimega. Minu juuksed on väga tundlikud ja õhukesed. Usun, et paksudele ja tugevatele juustele oleks see palsam sobilikum.

Kokos tahke šampoon

Kokos hambapesu pulber tundlikele hammastele ja igemetele

Kuigi suu tundus peale sellega pesemist värske, siis olid hambad valulikud. Samuti ei jätku ühest korrast hambaharja pulbrisse kastmiseks, et terve suu puhtaks saada ja on vaja pesta kaks korda. Kui peale sellega pesemist midagi süüa, siis ei maitse toit kibedalt, vaid täiesti tavaliselt.

Mulieres looduslik pesugeel – Värske Tsitrus

Mulieres on Eesti looduslike puhastustoodete firma, mille lõi murelik ema, kelle lapsel oli palju allergiaid kodukeemia vastu. Kahjuks ei ole mul palju positiivset selle toote kohta öelda. Riietel on tihti pesust tulles mõni plekk veel peal ja riided on

kaotanud oma pehmuse. Kõik pusad ja dressipüksid on üleni topiliseks läinud ning varem seda probleemi polnud.

Mulieres looduslikud nõudepesumasina tabletid

Mulle valmistas pettumuse, et tablettidel oli plastik ümber, nagu teiste firmade tablettidelgi. Lootsin, et Mulieres'i omad on ilma plastikuta. Samuti jäi peale pesu klaaside ja pannide peale palju valgeid plekke. Avastasin, et plekke ei teki vaid siis, kui pesta maksimaalse (minu masinal 65 kraadise) kuumusega.

JÄRGNEVAD TOOTED ON PÄRIT TARTU BIOMARKETIST

Niyok hambapasta ingveri-sidruniheinaga

Tegemist on kookosõli hambapastaga. Tuub on pooleldi valmistatud kriidist. Esimese asjana märkasin, et pasta on väga tahke ja ei segune hästi süljega ega vahuta. Samuti ärritab see pisut mu keelt. Toime poolest aga tundub, et töötab nagu hambapasta ikka. Hambad tunduvad peale pesu puhtad ja hingeõhk on värske.

Georganics Apelsinimaitseline suuloputusõli

Suu loputamine õliga on Ajurveda traditsioonidest lähtuv tehnika hammaste ja igemete puhastamiseks. Selle tehnika nimi on *oil pulling* ja see seisneb suu loputamises õliga 15-25 minutit järjest. Mulle tundub, et see aitab suuhügieeni juures kaasa küll. Hammaste pind tundub siledam, kui lisaks pesemisele loputan suud ka õliga.

***Miswaki* pulk**

Ostsin selle toote Tartu Looduspere poest. *Miswak* on hambapuhastusoks tehtud *Salvadora persica* puust. Selle kasutamine suuhügieenis on levinud islami kultuuris. *Miswaki* pulga sees on antibakteriaalse toimega õlid, mis peaks suud puhastama. Mulle selle toote kasutamine eriti ei meeldinud. Suu jäi puutükke täis ja maitse oli üsna ebameeldiv. Ei tundu ka, et see oleks mu suuhügeenile palju juurde andnud.

Arvan, et nullkulu ikka nulltulu ei ole. Olen üsna rahul osade toodetega, mille ostsin. Näiteks tahke šampoon meeldis mulle väga ja kasutan seda kindlasti ka edaspidi. Tuleb vaid katsetada ja leida endale sobivad tooted. Kindlasti püüan ajapikku välja vahetada rohkem oma igapäevaseid tarbeid nullkulu toodete vastu. Nullkulu elustiil ei nõua tingimata kindlate toodete ostmist. Nullkulu peale üle minemine on pikk protsess ja alustada võib millestki väikesest nagu oma puu- ja juurviljade ostmine lahtiselt mitte kilekotti pakituna.

***Miswaki* pulk**

NELI "TEESI" VAIMSE TERVISE HOIDMISE VÕIMALUSTEST EHK KUIDAS TREFFNERIS ELLU JÄÄDA :)

MAGNUS PUIJA

„Ei ole läbikukkumisi, on vaid õppetunnid."

Kui sinu näol ja kehal pole enam terveid kohti ning vabavõitluse trennis peksa saamine on muutunud igavaks rutiiniks, vali midagi keerulisemat. Võta ette midagi uut! Vali näiteks ballett! Liibuvates retuusides, avalikus kohas, veenva ilmega luikede järve tantsida on palju suurem väljakutse, kui knockout tatamil. Sadade tantsufännide ees on läbikukkumine ka kordades pidulikum. Ära kunagi alahinda ebaõnnestumise ilu. Kollektsioneeri oma läbikukkumisi! Eksib ainult see, kes midagi ei tee.

„Ilu haihtub ja armastus muutub harjumuseks, aga huumor jääb"

Kui sinu klaas on pooltühi, mitte pooltäis, avasid sa käesoleva ajalehe õigelt leheküljelt ja loed just seda artiklit, mis on mõeldud ainult sinule ja ei kellelegi teisele! Kui sa aga mõnest surnuaiast möödudes näed puude vilus suuri plusse, võid rahulikult minu kirjatöö lugemata jätta ning Stanislaw Lemi "Robotite muinasjuttude" lugemist jätkata.

„Põe mõnuga!"

Vali uusi väljakutseid ettevaatlikult. Iga järgmine väljakutse on eelmisest hirmsam, suurema vastutuse ja rängemate tagajärgedega. Pea seda alati meeles. Liblikad sinu kõhus võivad vabalt osutuda sitasitikateks ning armastus valestimõistetud viisakuseks. Võta ,,põdemise vannisid"! Ära nuta ,,nagu tõeline mees" - vaikselt, väärikalt, salaja pisaraid pühkides! Ennastunustavalt ulguda on mõnus!

„Julge enda üle naerda!"

Sallivus ja mõista-tahtmine võib anda sinu vabadusele küll väärtuse sisu ja mõtte, aga kui sa kuulsa poeedi sõnadest* aru ei saa, siis... sa ei saa neist aru ja kogu lugu. Sinu lollus kuulub täielikult sinule. Ole suuremeelne. Jaga seda teistega.

„Puhka!"

Sa pead magama ööpäevas vähemalt 8 tundi. Otsi tühiste inimeste seltskonda. Nad on tavalise inimelu suurel laadal haruldased.

** Artur Alliksaar: ,,Just sallivus ja mõista-tahtmine on see, mis annab sinu vabadusele väärtuse, sisu ja mõtte."*

ERITI PIDULIK ÕPETAJATE PÄEV

TRIINU ARU

Täpselt nädal pärast möllukat ristimistseremooniat laotati aulasse maha elegantne punane vaip – oli taas kätte jõudnud õpetajate päev!

Hommikul tuli õpetajatel kohe ajusid ragistama hakata: igaüks sai ühe poole vanasõnast ning pidi leidma kolleegi, kellel oli vanasõna teine pool. Paarilisega suunduti edasi galale kohase fotoseina juurde. Stendil võis silmata pilte õpetajate nooruspõlvest. Õpetajaskonda ootas maitsev suupistelaud. Tunnid olid lühendatud, 6. tunni ajal proovisid 12.e klassi usinad õpilased ka ise pedagoogitööd. Imre Nõmme eratunnis oli õpetajatel harukordne võimalus tutvuda Kodavere murrakuga. Lõbus koolipäev lõppes aktusega, kus tunnustati tublimaid: Tartu linna õpetaja elutöö preemiaga Saima Kaarnat, kooli aasta tegija tiitliga Monika Piirimäed ja Anett Pulleritsu, kooli aasta õpetajat Ave Külterit. Samuti said tänatud kõik ülejäänud meie kooli töökad õpetajad. Aktusel astusid üles Hella Niitra, Arabella Antons ning treffneristidest koosnev rokkansambel ROKAMASA koos segakoor Animaga. Kohal oli ka Tartu linnapea Urmas Klaas.

Direktor Ott Ojaveer õpetajate päeva aktust alustamas Foto: Heivo Kikkatalo

ÕPETAJATE ”TSITAADID

MIIA ISABEL ANIPAI

„Kes on see uinuv kaunitar seal tagareas?“

– Ott Maidre

„No ikka vahel juhtub, et mõned treffneristid on kodutud.“

– Uve Saar

„Kunstivoolud tulevad nagu Vändrast saelaudu.“

– Raimond Lepiste

**„Kirjutage üles, kui ma mingit lollust räägin.
Füüsikat te ju nagunii kirjutada ei oska!“**

– Siim Oks Miilangus ilmuvate tsitaatide kohta

„Mis teile meeldib? Mulle meeldib Volvo tagumine osa.“

– Age Salo

„Nüüd saame aru, miks mõni inimene selline ahv on.“

– Ott Maidre

**„Mis teha, kõikidel pole sellist ajalugu nagu meil,
siis tuleb midagi ise välja mõelda.“**

– Uve Saar Peeter Põllu Gümnaasiumi kohta

„Igal asjal on vahe. Ka kahe laua vahel on vahe.“

– Saima Kaarna

**„Mul võiks olla klassis selline punane tuumanupp, mida vajutades
lähevad kõikide telefonide ekraanid mustaks“**

– Age Salo

„Üks õpilane just rääkis, et ainuke õige näts on see, kus on ksülitool sees. Aga nätsu me sellegipoolest tunnis ei näri, ükskõik kas ksülitooliga või ilma.“

– Ülle Seevri

„Ole ratsionaalne!“

– Ülle Hüva

„Minu keskeakriis? Mulle pole veel kohale jõudnud.“

– Ülle Hüva

„Tarkused ja teadmised on erinevad asjad. Ühte on vaja töö jaoks, teisi elamiseks. Kumba kumma jaoks, on teie enda otsustada.“

– Eha Paabo

„Kel elu armas, paneb telefoni ära – mul on tegelikult mürgihambad ka!“

– Eve Paap

„Füüsika läks katki praegu.“

– Siim Oks

„Kas sobib, kui ma rohkem ei räägi?“

– Raimond Lepiste

„Kasutame kordamiseks meie väidetavalt kõige paremat õppimismeetodit, meie haridussüsteemi pärlit. Ei, pabereid me ei kasuta, vaid selleks pärliks on otseloomulikult Kahoot“

– Indrek Pajur

Bussijuht: „Kas Sulle meeldivad, et puud surevad?“
Ülle Seevri: „Jaa, nii ilus on!

– Ülle Seevri teel Vargamäele

„Meil on emane ja isane pistikupesa. Mõni asi elus on loogiline.“

– Siim Oks

„Boomer saab boomerdada.“

– Ott Maidre

„Detsembriks saate aru, et olete loll nagu lauajalg. Aga siis hakkavad hinded tõusma. Uskuge, see on hea tunne, kui tõuseb.“

– Uve Saar kümnendikele

TAASELUSTAGEM KEELEUUENDUS!

ATS-ARTUR PLOOMIPUU

Ajal, mil meie igapäevakeelde kipub aina rohkem laensõnalisust ja võõrapärasust, ajakirjanduses ja muudes ametlikes allikates lokkab aina vabam ja lohakam keelekasutus, mida kohati paistab toetavat koguni keelt kaitsma pidav EKI, ajal, mil õige keelekorraldus on jäänud vaid minevikku või justkui asjaarmastajate ja mõne üksiku avaliku algatuse, nt „Sõnause" najale, on meie keel sattumas üha keerulisemasse olukorda, üha ebakindlama tuleviku lävele.

Et kõigele taolisele vastu astuda, äratagem taas ellu keeleuuendusliikumine! Seekord tehkem seda aga laiapõhjalisemalt ning suuremahulisemalt: astugem vastu ametliku keele võõrsõnarohkusele, pöördugem endiste ja praeguste murrete poole sõnavara, kuid ka keelereeglistiku rikastamiseks, korraldagem ümber vaid meelevaldsusel põhinevad ning seega sisemise loogikata osad õigekirjast (häälduspära rikkumise põhimõtted, hv ja f(f)-i seosed, š-ga seonduv keelereeglistik, muu võõrsõnaõigekiri, suur ning väike algustäht jne). Samuti on oluline jätkata kunagise keeleuuenduse iluarendustööd, ehk koguni luua ametliku keele kohale kõrgem, kunstiline keel, kus rohkem keelereeglistikurikastusi ja -võimalusi, omasõnavara soosimist ning vähem võõrsõnu.

Mõtete ja arutelu taaskord, üle saja aasta avalikkuse ette toomiseks teen ettepaneku ellu kutsuda keeleuuenduslikud lendlehed (lehtede nimeks pakun omalt poolt välja „Keelesepad" meie kooli almanahhi „Sulesepad" eeskujul). Olen igati valmis tööd ise eest vedama ning kaashuvilistega kasumlikku koostööd alustama.

Elagu igavest' eesti keel ja tema kõnelejad!